

LUNDS
UNIVERSITET

En studie om Polismyndighetens brottsförebyggande arbete med hjälp av samverkan i Uddevalla kommun

Av Julia Kvartsberg & Lina Lövebrant

LUNDS UNIVERSITET
Rättssociologiska
institutionen

Kandidatuppsats (RÄSK02)
Vårterminen 2022

Handledare: Matthias Baier
Examinator: Patrik Olsson

Abstract

This essay mainly examines the Police's crime prevention work in the city of Uddevalla. Through interviews and a document study, successes and setbacks in crime prevention work and collaboration between different actors are explored. Crime prevention is constantly evaluated, studied and examined, both internally and externally, but it appears that it is difficult to arrive at a clear answer about what actually works. This is a recurring problem in the subject of crime prevention and this essay is intended to clarify successes and setbacks of the work carried out in the city of Uddevalla. This essay will be conducted from a perspective of sociology of law where the relationship between law in books and law in action is discussed. The material will also be analyzed using Travis Hirschi's social bond theory. The result shows that a uncertainty in legislation can create a rather free interpretation about who and how crime prevention work should be carried out. This results in differences in methods at both a national and a local level. The Police's crime prevention work in the city of Uddevalla exhibits multiple of Hirschi's social bonds. We argue that crime prevention methods based on all four social bonds will not only work in situational crime prevention but also deal with the underlying issues of crime.

Nyckelord:

Brottsförebyggande arbete - Samverkan - Sociala band - Trygghet - Uddevalla kommun

Antal ord: 15 459

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Problemformulering	4
1.2 Frågeställning och syfte	5
2 Bakgrund	6
2.1 Förtroende- och trygghetsskapande arbete	6
2.2 Uddevalla	7
3 Tidigare forskning	8
3.1 Tematisk analys	9
3.1.1 Social kontroll	9
3.1.2 Brottsprevention	10
3.1.3 Lokalt brottsförebyggande arbete i Sverige	11
4 Rättsläge	13
4.1 Polislagen	14
4.2 Samverkansskyldigheter	15
4.3 Kommunallagen	16
4.4 Kommunala bostadsaktiebolag	16
5 Polismyndighetens arbetsätt	17
6 Teoretiska ansatser	20
6.1 Travis Hirschis teori om sociala band	20
6.2 Centrala begrepp	21
7 Metod	22
7.1 Dokumentstudie	23
7.2 Semistrukturerad intervju	24
7.2.1 Etiska överväganden	25
7.3 Validitet och reliabilitet	26
8 Resultat	27
9 Analys och Diskussion	34
9.1 Den kodifierade statsrättens relation till rättslig praxis	35
9.2 Brottsförebyggande arbete i Uddevalla kommun	40
9.2.1 Anknytning	40
9.2.2 Åtagande	42
9.2.3 Delaktighet	42

9.2.4 Övertygelse	43
10 Slutsats	46
11 Reflektioner och vidare forskning	48
12 Källhänvisning	50
12.1 Litteratur	50
12.2 Övrigt material	54
12.3 Offentligt tryck	55
13 Bilagor	57
13.1 Intervjuguide	57
13.1.1 Uddevallahem - Intervjuguide Semistrukturerad	57
13.1.2 Uddevalla kommun - Intervjuguide Semistrukturerad	58
13.1.3 Kommunpolis: - Intervjuguide Semistrukturerad	60

1 Inledning

1.1 Problemformulering

Denna uppsats undersöker främst Polismyndighetens brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun. Fokuset kommer att vara på Uddevalla stad, belägen i lokalpolisområde Västra Fyrbodol och det lokala brottsförebyggande arbetet. Genom intervjuer och en dokumentstudie utforskas framgångar och motgångar i det brottsförebyggande arbetet och samverkan mellan olika aktörer. I denna uppsats likställs trygghetsskapande arbete med brottsförebyggande arbete och utgångspunkten är att minskad brottslighet bidrar till en högre trygghet.

I Uddevalla kommun framkommer det, utifrån medborgardialoger och trygghetsundersökningar, att medborgarna upplever en hög känsla av otrygghet. I Brottsförebyggande rådets trygghetsundersökning hade Uddevalla kommun år 2018 - 2019 den tredje högsta upplevda otryggheten av alla som deltog i hela Polisområde Fyrbodol (Brå, 2021). Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete är något som genomsyrar Polismyndigheten samt att minska och förhindra brottslighet är ett av deras viktigaste uppdrag. Det brottsförebyggande arbetet utvärderas, studeras och undersöks konstant, både internt och externt, det framkommer dock att det är svårt att komma fram till ett tydligt svar om vad som egentligen fungerar. Detta är ett återkommande problem inom ämnet brottsförebyggande arbete och denna uppsats har avsikten att förtydliga framgångar och motgångar i det arbete som genomförs i Uddevalla kommun.

Tidigare forskning inom ämnet lokalt brottsförebyggande arbete och samverkan visar på flera olika infallsvinklar. En stor del av den tidigare forskningen visar på att samverkan i det brottsförebyggande arbetet är den viktigaste framgångsfaktorn. Flera undersökningar likställer samverkan och brottsförebyggande arbete med varandra. Ämnet brottsförebyggande arbete innehåller nästan alltid samverkan och bör enligt den tidigare forskningen göra det. Samverkan identifierades på flera olika nivåer, vanligtvis mellan Polismyndigheten och kommunen. Samverkan med lokala aktörer som exempelvis näringslivet, bostadsbolag och civilsamhället var också vanligt förekommande. Lokalt brottsförebyggande arbete anses även vara en god arena till nya policyförändringar. Denna

uppsats kommer med detta utgångsläge försöka utöka och tillföra ny kunskap inom ämnet med fokus på Uddevalla kommun.

1.2 Frågeställning och syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka det brottsförebyggande arbetet och samverkan mellan Polismyndigheten i lokalpolisområde Västra Fyrbodalen, Uddevalla kommun och Uddevallahem. Syftet är även att undersöka den kodifierade statsrätten och dess påverkan på det praktiska arbetet för att se hur dessa aktörer använder sig av lagen i det brottsförebyggande arbetet och samverkan. Denna uppsats ska via en rättssociologisk analys generera kunskap som vidare kan leda till positiva brottsförebyggande resultat i det aktuella området. Frågeställningarna kommer undersökas ur ett rättssociologiskt perspektiv där det brottsförebyggande arbetet förhåller sig till normerlevnad, rättsregler och rättslig praxis. Förhållandet mellan de rättssociologiska byggstenarna kodifierad statsrätt och rättslig praxis kommer analyseras. Denna uppsats visar på en rättssociologisk relevans genom att undersöka rättsreglernas funktion i det brottsförebyggande arbetet. Det kommer även undersökas hur myndigheter arbetar brottsförebyggande och trygghetsskapande genom att påverka allmänhetens normerlevnad i Uddevalla kommun. Frågeställningarna kommer undersökas utifrån Travis Hirschis teori om sociala band och begreppen vad-, hur- och vem-regler och utifrån detta genomföra en rättssociologisk analys på det insamlade materialet.

För att undersöka det brottsförebyggande arbetet inom lokalpolisområde Västra Fyrbodalen och Polismyndighetens arbete tillsammans med andra samhällsaktörer kommer följande frågeställningar användas:

- 1. Hur samverkar Polismyndigheten i det brottsförebyggande arbetet med Uddevalla kommun och Uddevallahem samt hur kan Travis Hirschis teori om sociala band appliceras?*
- 2. Vilken påverkan har den kodifierade statsrätten på det praktiska brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun.*

2 Bakgrund

Följande kapitel redovisar det kontext i vilket denna uppsats verkar. Detta för att förstå bakgrunden till syftet och den nedanstående analysen.

2.1 Förtroende- och trygghetsskapande arbete

En stor del av det brottsförebyggande arbetet inkluderar trygghet- och förtroendeskapande åtgärder och utgår ifrån medborgarnas upplevda trygghet och förtroende för Polismyndigheten. Polismyndigheten har ett återrapporteringskrav enligt regleringsbrev 2021, som innebär att de ska redovisa sitt pågående arbete med att öka förtroendet för myndigheten i samhället. I denna redovisning skall det framgå hur de arbetar och exakt vad de gör för att förbättra förtroendet (Polismyndigheten, 2022, s. 22). Polismyndighetens lokala arbete baseras främst på fyra punkter, samarbete mellan Polismyndigheten och externa aktörer, kommunikationsarbete, polisiär närvaro och områdespoliser samt att jobba på hur polisen möter medborgarna i samhället (Polismyndigheten, 2022, s. 22).

Polismyndigheten bedömer efter att ha jämfört den nationella trygghetsundersökningen år 2020 och 2021 med varandra att det generella förtroendet ökar för rättsväsendet som helhet (Polismyndigheten, 2022, s. 20). Svartalternativen "ganska" och "ganska mycket" har sedan 2020 ökat med fyra procentenheter. Trygghetsundersökningen visar att år 2021 var förtroendet 58 procent vilket var det högsta förtroendet som befolkningen haft för Polismyndigheten. Färre har även rapporterat att de är oroliga när de är ute sent på kvällen i sitt egna bostadsområde (Polismyndigheten, 2022, s. 47).

Polismyndigheten beskriver att en trygghetsskapande aktivitet har målet att förebygga och/eller förhindra brott men samtidigt öka trygghetskänslan i ett område (Polismyndigheten, 2022, s. 50). Ett exempel på detta kan vara att öka polisens närvaro i områden och antal poliser som fotpatrullerar i området. Ett någorlunda trivialt exempel på detta är när poliser har patrullerat runt i bostadsområden för att rasta tjänstehundar.

2.2 Uddevalla

Uddevalla kommun är en kommun i Västra götaland län och ingår i lokalpolisområde västra Fyrbodalen. Kommunen har 12 tätorter varav Uddevalla är centralorten och den största tätorten. Uddevalla kommun har satsat på att minska socioekonomiska utanförskap i kommunen (Uddevalla kommun, 2022). För att ett område ska benämnas som ett socioekonomiskt utsatt område ska vissa kriterier uppfyllas. Dessa kriterier är att området har en hög andel arbetslösa, låg förvärvsintensitet, hög andel lågutbildade och ett lägre deltagande i riksdagsvalet. Tre områden i Uddevalla kommun uppfyllde minst tre av dessa kriterier, dessa områden var Dalaberg, Hovhult och Tureborg.

År 2020 genomförde kommunen tillsammans med Polismyndigheten en medborgardialog i Uddevalla kommun. Resultatet visade att cirka 70 procent av enkätdeltagarna inte kände sig trygga i kommunen. På frågan om medborgarna upplever att Polismyndighetens och kommunens arbete med tryggheten går åt rätt eller fel håll svarade 43 procent att arbetet går åt varken rätt eller fel håll. Totalt 32 procent svarade att de anser att arbetet går något eller helt åt fel håll. Enbart 25 procent uppgav att arbetet gick något eller helt åt rätt håll (Uddevalla kommun, Medborgardialog, 2020).

I medborgardialogen ställdes frågan om vad medborgarna vill att kommunen och Polismyndigheten ska göra för att öka tryggheten i kommunen. Svaren var väldigt splittrade men många var enade om att belysningen i Uddevalla kommun behövde bli bättre. Många var även överens om att kommunen behövde lägga resurser och fokus på att bygga fler samlingsplatser för ungdomar, såsom fler fritidsgårdar för att fånga upp ungdomar tidigt och hålla de sysselsatta. Vid frågan vad Polismyndigheten kunde göra för att öka tryggheten i kommunen var det framförallt svar om att myndigheten skulle visa sig mer. Polismyndigheten behöver vara närvarande och visa sig på exempelvis skolor, i centrum och i andra stökigare och bråkigare delar av kommunen (Uddevalla kommun, Medborgardialog, 2020). I Brottsförebyggande rådets trygghetsundersökning (2021) rapporterades det att den "upplevda otryggheten i det egna bostadsområdet vid utevistelse under sena kvällar" i Uddevalla kommun är högre än i polisområdet, polisregionen och i hela landet. År 2018-2019 hade Uddevalla kommun en otrygghet sju procentenheter högre än hela landets upplevda otrygghet (Brå, 2021).

3 Tidigare forskning

För att få en god inblick i den tidigare forskningen inom ämnet brottsförebyggande arbete genomfördes det ett flertal sökningar i olika databaser. Det genomfördes tre sökningar i databasen JSTOR med avgränsningarna endast engelska, alla fält och endast "Articles" & "Research reports". Sökningarna innefattade även journalerna *Criminology & Criminal Justice*, *American studies*, *British studies*, *European studies*, *law*, *Irish studies*, *psychology*, *social work*, *sociology* och *Urban studies*. En sökning använde sökorden "Crime Prevention", "Vulnerable areas" och "Proposition". Den andra sökningen använde sökorden "Crime Prevention" och "Vulnerable areas". Den sista sökningen använde sökorden "Informal social control" och "Vulnerable areas". Dessa sökningar genererade totalt 2127 studier.

Det genomfördes även tre sökningar i databasen *LubSearch* med avgränsningarna *peer reviewed*, endast på engelska och svenska. Sökningarna innefattade journalerna *socindex*, *criminal justice abstracts*, *political science* och *Urban studies*. Den första sökningen var "Crime Prevention" och "Informal social control". Den tredje sökningen var "Socioeconomic status" och "Crime prevention" och "Community". Den sista sökningen var "Crime prevention" och "Municipality". Även två sökningar i databasen *LubSearch* på enbart det svenska fältet med avgränsningen "peer reviewed" och endast resultat efter år 2011 genomfördes. En sökning innehöll sökorden "Brottsprevention" och "Brottsförebyggande arbete". Den andra sökningen var "Crime prevention", "local" och "swed*". Sökningen genererade 339 träffar.

De resultat som hanterar ämnet brottsförebyggande arbete och social kontroll valdes ut och 29 stycken studier blev kvar. Anledningar till att resultat kunde sällas bort var exempelvis om de utgick från irrelevanta ämnen, hade ett fokus på biologiska faktorer eller inte vara vetenskaplig forskning. Det valdes att behålla studier från många olika länder då det hittades likheter i deras brottsförebyggande arbete. Trots ländernas olikheter identifierades det likheter i deras arbete som gick att applicera på Uddevallas brottsförebyggande arbete. Genom att finna intressanta kopplingar mellan olika länder kan en djupare förståelse för det brottsförebyggande arbetet skapas. Intresset var att identifiera vilka brottsförebyggande metoder som används och vilket resultat de genererade, därav var även studier från exempelvis Ghana eller USA fortfarande relevanta. Därefter gjordes det en

tematisk analys på dessa 29 studier där teman brottsprevention, social kontroll och det brottsförebyggande arbetet i Sverige identifierades. Nedan kommer resultatet av denna tematiska analys.

3.1 Tematisk analys

3.1.1 Social kontroll

Två resultat som identifierades i litteraturöversikten berör ämnet social kontroll i samverkan och dess vikt i det brottsförebyggande arbetet. Det framkommer att en polismyndighet med flera olika samarbetspartners kan främja informell social kontroll inom lokalsamhället samt samordna och maximera alla resurser som är tillgängliga (Choi & Choi, 2012, s. 228). Polismyndigheten och andra aktörer bör samarbeta samt använda informell social kontroll (Weisburd et al, 2021). Detta för att ta tag i underliggande sociala problem och inte bara arbeta reaktivt med brottsbekämpning.

Tre resultat berör Polismyndighetens roll i det brottsförebyggande arbetet och användningen av social kontroll. Alla resultat kom fram till att en fungerande Polismyndighet är viktig men att de själva inte kan förhindra brottslighet. Koncept som problemorienterat arbete och samhällsorienterat polisarbete anses ha ett stort inflytande i den akademiska världen och ett mindre i det praktiska arbetet (Høigård, 2011, s. 306). När det gäller förtroendet och samarbetsvilligheten med Polismyndigheten hade normativa faktorer (Polismyndighetens legitimitet i arbetet), instrumentella faktorer (Polismyndighetens effektivitet) och rädsla för brott en stor roll. Polismyndigheten bör ha ett gott förhållande med allmänheten och vara transparenta i sitt arbete (Moravcová, 2016, s. 184). Polismyndighetens arbete ger bästa resultat om det främjar och sprider en känsla av effektivitet, legitimitet och fokuserar på samverkan. Ett områdes socioekonomiska status bör även påverka Polismyndighetens strategi. I ett område med lägre socioekonomisk status bör ett högre engagemang i aktiviteter visas och i ett område med högre socioekonomisk status bör en mindre polisiär närvaro ske (Sargeant et al. 2013, s. 23)

Sex resultat berör bostadsområdets roll i det brottsförebyggande arbetet och användningen av social kontroll. Genom att bygga starka och goda relationer mellan invånarna i ett bostadsområde kan ett säkrare samhälle skapas och rädslan för brott

minskas. Formella insatser, från exempelvis myndigheter, bör integreras med informella insatser enligt Frimpong et al. (2018), Wickes och Hipp (2018) samt Warner och Berg (2020). De bostadsområden som har en lång historia med lågt förtroende för Polismyndigheten upplevde ett större behov att inkluderas i det brottsförebyggande arbetet. Om Polismyndigheten upplevdes vara otillgänglig i ett område kunde en känsla av självständighet skapas där invånarna inte vill engagera sig med myndigheten (Leverentz & Williams, 2017, s. 133). Grannsamverkan kan fungera brottsförebyggande om den har tillräckligt högt lokalt stöd. Det kan även generera negativa effekter som en ökad upplevd känsla av stigmatisering, överdriven social kontroll och impulsiva åtgärder från invånarna. För att grannsamverkan ska fungera krävs det organisatoriskt stöd från kommun och Polismyndighet (Lub, 2018, s. 922). Ett resultat kom fram till att gemensamma värderingar fastställs av invånarna i ett område genom att bevittna allmänhetens beteenden. Uppfattningen av områdets värderingar kan variera. Oavsett vilken uppfattning en invånare har är det osannolikt att de beter sig på ett vis som de själva identifierat som olämpligt i det egna området (Warner & Burchfield, 2011, s. 623).

3.1.2 Brottsprevention

Inom temat brottsprevention tar en studie upp problematiken kring hur barn inte kan välja vilken miljö de ska befinna sig i samma utsträckning som vuxna och att barn är mer utsatta än vuxna (Enskär Et al. 2021). Resultatet visade att trygghet för barnen i ett område skapas genom att det rustas upp, miljön i området görs vackrare med blommor och målningar i fina färger samt att det byggs upp staket som ökar möjligheten för barnen att leka och hitta på olika aktiviteter med varandra.

Tre studier diskuterar begreppet *hot spots*. Weisburd et al. (2013) och Carter et al. (2021) diskuterar huruvida Polismyndighetens arbete med *hot spots* kunde minska gatubrottsligheten. Vilket de i sin slutsats kom fram till att Polismyndighetens arbete genererar positiva gensvar i form av en minskning av gatubrott i dessa områden. I en senare studie diskuteras huruvida denna hotspot-metod verkligen är så effektiv långsiktigt (Weisburd et al. 2015). Författarna kommer fram till att det krävs en utredning och ändring av de sociala underliggande orsakerna till att brotten sker i dessa områden.

Sex stycken studier berörde brottsförebyggande arbete i form av förändring av miljön. En berörde hur arbetet med belysning kunde minska brottsligheten (Bonner & Stacey, 2021). Även om deras resultat inte riktigt stämde överens med deras hypotes om att betydligt mindre brott skulle ske efter den nya belysningen så såg de ett samband med god belysning och minskad aktivitet. Dock har inte belysningen lika stor påverkan som det tidigare antagits och det var generellt en svag minskning av brott och anmälningar. Resultatet varierade, på vissa platser ökade brottsligheten efter att belysningen satts in. Tre av dessa sex studier tog upp begreppet *Crime prevention through environmental design* (CPTED). En studie diskuterade hur CPTED borde bli en del i planeringsprocessen när man bygger hus då det finns bevis på att hus som byggt utifrån CPTED upplevs ha mindre kriminalitet (Monchuck, 2011). En studie diskuterar hur Latinamerika har använt sig av CPTED för att minska kriminaliteten (Rau et al, 2018). Ytterligare en studie diskuterar hur CPTED har använts för att förhindra butiksstölder (Kajalo & Lindblom, 2011). Resultatet för att minska brottsligheten var att lokalerna var så attraktiva som möjligt, de använde sig av någon form av övervakning, formell övervakning och social kontroll. Den sista artikeln som berörde miljö tog upp olika kriminella tendenser i städer beroende på hur de var uppbyggda. De delar av en stad utan någon särskild grönska hade större tendenser till att bli utsatta områden, då grönska inte bara motverkar kriminalitet utan även skapar ett socialt liv på platsen. Men författaren kommer även fram till att grönska på fel platser till och med kan öka kriminaliteten (Stankevics et al, 2013).

En studie undersökte det brottsförebyggande arbete som berörde butiker. Den diskuterade ifall avståndet mellan matvarubutiker, restauranger och kontor var en viktig faktor när man bygger bort brott. Resultatet visade dock att detta inte verkade vara starkt kopplat till varandra (Sohn, 2016). Den sista artikeln berörde sambandet mellan obebodda bostäder och brott i New Orleans (Chen & Rafail, 2020). Det fann att drogrelaterade brott inte gick att koppla till obebodda eller övergivna bostäder.

3.1.3 Lokalt brottsförebyggande arbete i Sverige

Till sist så ska den tidigare forskningen på den svenska arenan presenteras för att få en förståelse för hur det tidigare arbetet har sett ut. En stor del av den svenska forskningen kommer fram till att samverkan i det brottsförebyggande arbetet är den viktigaste

framgångsfaktorn. En studie kom fram till resultatet att det brottsförebyggande arbete i stor del likställs med samverkan (Johansson, 2014, s 143). Det brottsförebyggande arbetet utspelas till stor del på den lokala nivån där det skapas nya ideér och samarbeten. Lokalt brottsförebyggande arbete anses inte bara vara en god arena till nya policyförändringar utan det fungerar även som ett gott verktyg att genomföra socialt inriktade åtgärder. Genom att utveckla brottsförebyggande strategier med fokus på kommuner och lokala aktörer skapas ett positivt resultat (Lindskog & Persson, 2012, s. 15).

Fortsättningsvis visade tre studier på hinder i det brottsförebyggande arbetet på lokal nivå och vanliga misstag som görs. Det förekommer en kritik mot det brottsförebyggande arbetet om att det saknar en god förankring i lokalsamhället och är för kortsiktigt. Det förekommer ett behov av ett helhetstänkande, samverkan, ett transformativt och relationellt lärande samt en anpassning till lokalsamhället (Lozic, 2018, s. 152). Ett informellt och nätverksbaserat brottsförebyggande samarbete som inkluderar lokalbefolkningen ansågs vara positivt och en demokratisering av arbetet (Andersson & Wahlgren, 2022, s. 78). Det framkommer att i socioekonomiskt starka kommuner och i ett säkrare område känner sig befolkningen fortfarande otrygga. Det som identifierades som en del av denna upplevda otryggheten var media som presenterade en negativ ensidig bild av samhället och arbetet med brottsligheten (Persson, 2012, s. 18).

Vidare så visade en studie att inblandade aktörer i brottsförebyggande samverkan stötte på hinder i det organisatoriska arbetet och hade svårt att avgränsa lämpliga problem för gemensamma insatser (Alstam & Forkby, 2022). Problematik med grövre brottslighet, exempelvis organiserad brottslighet och grovt våld, var svårare att hantera genom samverkan. Detta kunde vara resultatet av konkurrerande åsikter och byråkratiska regler. En icke-artikulerad gräns och bestämt tillvägagångssätt för det brottsförebyggande arbetet kanske inte överensstämmer med de tidigare bestämmelserna kring analys, undersökning och utvärdering gällande grövre våld (Alstam & Forkby, 2022, s. 10).

Till sist kom en studie fram till tre alternativa utvecklingsstrategier när det gäller det brottsförebyggande arbetet i utsatta områden (Guldåker & Hallin, 2020). Det första är att det är viktigt att samverkan mellan Polismyndigheten och externa aktörer lägger vikt på och tar tillvara på de olika aktörernas kompetensområden. Det ska även finnas en gemensam lägesbild och ett fokus mot arbete kring specifika frågor. En vikt läggs även på

att det ska vara en god samverkan inom Polismyndigheten och att de olika avdelningarnas kunskap tas tillvara på (Guldåker & Hallin, 2020, s. 305;306). Det brottsförebyggande arbetet bör även få en större vikt och anses som legitimt. Det är viktigt att det brottsförebyggande arbetet är transparent och förmedlas till allmänheten. För det andra, i arbetet med *hot spot-policing* så arbetar olika poliser i samma områden, det utvecklas då inga goda relationer och samverkan med aktörerna i området (Guldåker & Hallin, 2020, s. 306). För det tredje, ökad polisiär närvaro, som inte nödvändigtvis har en koppling till samverkan i området, kan fungera brottsförebyggande och trygghetsskapande. En ökad polisiär närvaro kan användas som en strategi att bekämpa symptom. Det kan dock också vara integritetskränkande och skicka ut signalerna att området inte är tryggt eller " normalt" (Guldåker & Hallin, 2020, s. 306;307).

3.2 Slutsats

Sammanfattningsvis går det att se att flera studier som berörde Polismyndighetens samverkan med andra aktörer visar på positiva resultat. Det konstaterades även att Polismyndigheten bör ha en positiv relation med befolkningen och att de skall vara transparenta och öppna med deras arbete. Hotspots-metoden visade sig vara väldigt framgångsrik och CPTED bör inkluderas i det brottsförebyggande tänket för att hjälpa till att bygga bort brott i städerna.

4 Rättsläge

Följande kapitel fungerar som en utökad bakgrund där det nuvarande rättsläget presenteras i detalj. Denna rättsutredning har som syfte att identifiera den kodifierade statsrättens bestämmelser och dess praktiska innebörd vilket senare kommer diskuteras i analysen. Rättsutredningen presenterar det nuvarande rättsläget angående det brottsförebyggande arbetet, avgränsat till Polismyndighetens, kommunens och de kommunala bostadsbolagens delaktighet. Rättsområdena offentlig rätt och förvaltningsrätt är av största fokus och en generell objektiv och subjektiv lagtolkning kommer genomföras (Zetterström, 2017, s. 88).

4.1 Polislagen

År 2013 överlämnades regeringens proposition *En ny organisation för polisen* (2013/14:110) till riksdagen. I denna proposition presenterades de lagändringar som behövdes för Polismyndighetens omorganisation. Omorganisationen innebar att 21 Polismyndigheter och Rikspolisstyrelsen ombildades till en Polismyndighet samt att Säkerhetspolisen inrättades som en fristående myndighet. Propositionen (2013/14:110) skriver att syftet med Polisens omorganisation, som inrättades den första januari 2015, var att skapa en bättre polisverksamhet med högre kvalitet, större flexibilitet och ökad kostnadseffektivitet.

I samband med polisens omorganisation 2015 skedde det ett flertal förändringar i Polislagen. Polislagen reglerar polisens organisation, dess uppgifter, uppbyggnad och befogenheter. I 2 § i Polislagen (SFS 1984:387) presenteras Polismyndighetens huvudsakliga uppgifter, vilket innebär att "förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten,". De övergripande uppgifterna kan sammanfattas som att utreda brott, skydda och hjälpa allmänheten och övervaka och ingripa vid störningar. Den nuvarande lydelsen av 2 § kom att gälla efter riksdagens beslut *Lag om ändring i polislagen (1984:387)* (SFS 2014:588).

Regleringen av Polismyndighetens brottsförebyggande verksamhet återfinns i 2 § 1 p. i Polislagen (SFS 1984:387) "förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten,". 2 § 1 p. i Polislagen (SFS 1984:387) ger Polismyndigheten utrymme att genomföra särskilt brottsförebyggande arbete utöver den dagliga polisverksamheten. I propositionen *En ny organisation för polisen* (2013/14:110, s. 126) framkommer det att 2 § 1 p. ändrats så att den innehåller lydelsen "förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet...". Betoningen av att förhindra och upptäcka brottslig verksamhet uppkom i samverkan med Polisens omorganisation år 2015.

Polismyndighetens samarbete med andra myndigheter och organisationer presenteras i 6 § Polislagen (SFS 1984:387). 6 § redogör och reglerar Polismyndighetens samarbete med säkerhetspolisen, åklagarmyndigheten och socialtjänsten. 6 § tredje stycket

i Polislagen (SFS 1984:387) lyder "Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska också samarbeta med andra myndigheter och organisationer vilkas verksamhet berör polisverksamheten." 6 § fjärde stycket i Polislagen (SFS 1984:387) lyder "Andra myndigheter ska ge polisen stöd i dess arbete." Den nuvarande lydelsen av 6 § kom att gälla efter riksdagens beslut *Lag om ändring i polislagen (1984:387)* (SFS 2014:588). Enligt 6 § tredje stycket i Polislagen (SFS 1984:387) tillkommer ansvaret att utveckla och förskaffa ett gott kontaktnät och samarbete Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. 6 § fjärde stycket i Polislagen (SFS 1984:387) ger andra myndigheter ansvaret att stödja Polismyndighetens arbete.

I proposition *En ny organisation för polisen (2013/14:110, s. 129)* presenterades och föreslås 6 § tredje stycket i sin helhet att ingå i 6 § Polislagen (SFS 1984:387). Betoningen av samarbete mellan myndigheter presenterades i samband med Polisens omorganisation 2015. I Polismyndighetens planlagda brottsförebyggande linjeverksamhet framkommer Polismyndighetens kommentarer kring den rättsliga reglering som de måste ta hänsyn till i det brottsförebyggande arbetet (Polismyndigheten, 2021, s. 11). Ett gott samarbete mellan myndigheter är en förutsättning för ett lyckat resultat. Samverkan mellan myndigheter anses vara grundläggande och ska och kan ske med statliga myndigheter samt enskilda organisationer. Genom samverkan kan lokala behov mötas där Polismyndigheten snabbt kan reagera på samhällsförändringar och brottslighet (Polismyndigheten, 2021, s. 11).

4.2 Samverkansskyldigheter

Polismyndigheten ska utöver Polislagen (SFS 1984:387) följa de bestämmelser om samverkansskyldigheter som gäller förvaltningsmyndigheterna. Enligt 8 § Förvaltningslagen (SFS 2017:900) ska en myndighet samverka med andra myndigheter inom aktuellt verksamhetsområde. Det står även i 8 § Förvaltningslagen (SFS 2017:900) att en myndighet ska i möjlig utsträckning "...hjälpa den enskilde genom att själv inhämta upplysningar eller yttranden från andra myndigheter." Lydelsen i 8 § andra stycket i Förvaltningslagen (SFS 2017:900) innebär inte en uppgiftsskyldighet som bryter sekretessen mellan myndigheter enligt 10 kap. 28 § Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400). När en myndighet lämnar ut uppgifter gäller bestämmelserna i 6 kap. 5 §

Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400) "En myndighet ska på begäran av en annan myndighet lämna uppgift som den förfogar över, om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång." Dessa bestämmelser ger Polismyndigheten grund till en allmän samverkansskyldighet men skapar inte en grund till samverkan utanför myndighetens verksamhetsområde (Polismyndigheten, 2021, s. 11).

6 § andra stycket i Myndighetsförordningen (SFS 2007:515) gäller även myndigheterna under regeringen, däribland Polismyndigheten. Likt 8 § Förvaltningslagen (SFS 2017:900) finns det bestämmelser kring samverkan mellan myndigheter i 6 § andra stycket Myndighetsförordningen (SFS 2007:515). Bestämmelsen 6 § andra stycket Myndighetsförordningen (SFS 2007:515) lyder "Myndigheten skall verka för att genom samarbete med myndigheter och andra ta till vara de fördelar som kan vinnas för enskilda samt för staten som helhet." Denna bestämmelse skapar en större möjlighet för myndigheten att samverka med andra aktörer utöver övriga myndigheter.

4.3 Kommunallagen

Bestämmelsen kring kommunernas roll i det brottsförebyggande arbetet går att finna i 2 kap. 1 § i Kommunallagen (SFS 2017:725), utöver detta är kommunernas roll inte tydligt presenterat i lagen. 2 kap. 1 § i Kommunallagen (SFS 2017:725) lyder "Kommuner och regioner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar.". Denna lydelse tillkom efter lagändringen *Lag om ändring i kommunallagen* SFS 2019:835 (SFS 2017:725). Polismyndighetens lagtolkning av 2 kap. 1 § i Kommunallagen (SFS 2017:725) är att en angelägenhet som angår kommunen är arbetet kring att förebygga brott i anknytning till närområdet och dess invånare (Polismyndighetens, 2021, s. 13). En bedömning måste även ske för att avgöra om angelägenheten är av allmänt intresse.

4.4 Kommunala bostadsaktiebolag

Kommunala bostadsbolag regleras under lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (SFS 2010:879). I 1 § framkommer det att ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag innebär att kommunen har ett bestämmande inflytande över arbetet. 1 § 2 p.

står det att arbetet i ett allmännyttigt syfte “främjar bostadsförsörjningen i den eller de kommuner som är ägare till bolaget...” I 1 § 3 p. står det att arbetet i allmännyttigt syfte “erbjuder hyresgästerna möjlighet till boendeflyttande och inflyttande i bolaget.” I lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (SFS 2010:879) förekommer det inga bestämmelser kring samverkan eller förebyggande arbete.

5 Polismyndighetens arbetssätt

Följande kapitel avser att beskriva Polismyndighetens nuvarande bestämmelser kring brottsförebyggande arbete. Detta kapitel kommer därefter vara en del av diskussionen kring den kodifierade statsrättens relation till rättslig praxis. Nedan kommer Polismyndighetens rättsliga praxis beskrivas med inslag av den kodifierade statsrätten eftersom dokumenten innehåller både hur det bör arbetas och hur det arbetas.

I Polismyndighetens verksamhetsplan presenteras kortfattat det brottsförebyggande arbetet och de mål som ska uppnå Polismyndighetens vision om ett tryggare Sverige (Polismyndigheten, reviderad 2021, s. 4). I verksamhetsplanen framkommer det att det brottsförebyggande arbetet planeras att förstärkas och utvecklas under år 2020 - 2024. Det presenteras även att det brottsförebyggande arbetet ska förhålla sig till ett kunskapsbaserat arbetssätt samt utgå från ett problemorienterat arbetssätt (Polismyndigheten, reviderad 2021, s. 12). I Polismyndighetens planlagda verksamhet framkommer det att det brottsförebyggande arbetet ska inkludera lokalsamhället och använda medborgarlöften, medborgardialoger samt ökad polisiär närvaro. Kommunpoliser och områdespoliser anses även vara en betydelsefull del i arbetet (Polismyndigheten, 2021, s. 17). Kommunpolisens roll uppges vara den drivande faktorn i det brottsförebyggande arbetet och ansvarar för att Polismyndigheten fullgör de bestämmelser som står i samverkansöverenskommelsen och medborgarlöften. Samverkan är även något som genomsyrar Polismyndighetens arbete och uppmuntras att vara en grund till ett framgångsrikt arbete (Polismyndigheten, 2021, s. 17).

Polismyndigheten har framställt flera metodstöd i samverkan med Brottsförebyggande rådet för att underlätta det brottsförebyggande arbetet. Metodstödet *Kunskapsbaserat arbete med medborgarlöften i samverkan. Metodstöd.* (Polismyndigheten,

2015) innehåller en nationell modell om hur processen med medborgarlöften ska fungera. Den innehåller tydliga beskrivningar om vad som ska genomföras, vem som ska göra vad och hur det ska genomföras. Ytterligare har det i samverkan med Brottsförebyggande rådet getts ut en handbok kallad *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete* (Brottsförebyggande rådet & Polismyndigheten, 2020) som beskriver samverkansprocessen utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt. Som ett komplement till denna handbok har ett arbetssätt gällande orsaksanalyser getts ut.

Polismyndigheten ska ingå i en samverkansöverenskommelse med kommunen för att skapa en gemensam verksamhetsplan och gemensamma mål. Samverkansöverenskommelsen beskrivs och regleras i handboken (Brottsförebyggande rådet & Polismyndigheten, 2020). En överenskommelse ska innehålla ramen för samverkan och mål som vägleder och beskriver vad som ska uppnås i arbetet med samverkan. Polismyndigheten bör även ingå i en samverkan med det övriga samhället. Genom att samordna det brottsförebyggande arbete med näringslivet, civilsamhället och övriga aktörer kan arbetet förbättras samt skapa ny kunskap och nya erfarenheter (Brottsförebyggande rådet & Polismyndigheten, 2020, s. 14;15).

Det som genomsyrar Polismyndighetens brottsförebyggande arbete är vikten av samverkan och ett kunskapsbaserat arbete. Detta implementeras i praktiken via arbetssättet SARA-modellen. SARA-modellen är ett verktyg som tillämpas inom ramen av problemorienterat polisarbete (Polismyndigheten, 2021, s. 22). SARA står för (S) *Scanning* (problemidentifikation), (A) *Analysis* (analys), (R) *Response* (åtgärder) och (A) *Assessment* (utvärdering). Under 2021 togs beslutet att SARA-modellen ska officiellt användas inom myndigheten (Polismyndigheten, 2021, s. 22). Medborgarlöften ska tas fram utifrån det arbetssätt som presenteras i handboken om samverkan (Brottsförebyggande rådet & Polismyndigheten, 2020). En gemensam lägesbild, orsaksanalys och problembeskrivning ska mynna ut i löften som visar vilka mål som finns och vilket arbete som ska genomföras. Varje enskild polisregion ska även formulera ett inriktningsbeslut gällande arbetet med medborgarlöften (Polismyndigheten, 2021, s. 23).

Lokala trygghetsundersökningar ska regelbundet genomföras med syftet att belysa den lokala tryggheten, utsattheten för brott och oron hos invånarna (Polismyndigheten, 2021, s. 33). Resultatet ska vara ett underlag till det brottsförebyggande arbetet och

trygghetsskapande arbetet. Trygghetsundersökningen ska även vara ett underlag till framtagningen av medborgarlöften. I handboken om samverkan presenteras även en strategi hur detta bäst genomförs i områden med en högre social oro och lägre förtroende för Polismyndigheten (Brottsförebyggande rådet & Polismyndigheten, 2020). Områdesspecifika medborgarlöften kan öka förtroendet hos medborgarna i dessa områden.

En viktig del i Polismyndighetens brottsförebyggande arbete är polisiär närvaro och kontaktskapande arbete. Det framkommer att i varje lokalpolisområde ska områdespoliserna arbeta utifrån en problembild med trygghetsskapande, förebyggande och kontaktskapande åtgärder (Polismyndigheten, 2021, s. 40). Målet är att områdespoliserna ska känna medborgarna och vara ett känt ansikte i området. Arbetet bör även ske i utpekade områden inom lokalpolisområdet. Områdespolisens deltagande i ingripande verksamheten ska vara minimal för att detta mål ska kunna nås. I de lokalpolisområden med särskilt utsatta områden bör det finnas minst en områdespolis per 5000 medborgare, i övriga områden finns det inget beslut angående antal områdespoliserna (Polismyndigheten, 2021, s. 40).

I Polismyndighetens lägesbild om utsatta områden presenteras hur myndigheten arbetar med områdesspecifik problematik. Polismyndighetens samverkan med utomstående aktörer inom lokalpolisområden som har utsatta områden utgår främst ifrån gemensamma lägesbilder, aktivitetsplaner och arbete med Effektiv samordning för trygghet (Polismyndigheten, 2021, s. 34). Effektiv samordning för trygghet är en arbetsform med ett fokus på en systematisk samverkan som ska leda till positiva resultat. Effektiv samordning för trygghet innebär att olika aktörer arbetar tillsammans. Dessa aktörer kan bestå av kommun, fastighetsägare, civilsamhället och Polismyndigheten. Genom Effektiv samordning för trygghet utvecklas samverkansmetoder, skyddsnet, förebyggande åtgärder och en situationell brottsprevention implementeras (Polismyndigheten, 2021, s. 34). Lägesbilder kan uppdateras via möten och i ett flertal lokalpolisområden sker detta varje vecka eller till och med varje dag. Planeringen kan utgå ifrån specifika problemområden med en högre koncentration av brottslighet, ofta benämnda *hot spots* (Polismyndigheten, 2021, s. 34).

6 Teoretiska ansatser

6.1 Travis Hirschis teori om sociala band

Det teoretiska ramverk som denna uppsats kommer förhålla sig till är Travis Hirschis teori om sociala band. Den insamlade empirin kommer analyseras utifrån de fyra sociala band Hirschi presenterar för att undersöka hur samverkan och det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun ser ut. I den tidigare forskningen var det vanligt förekommande att social kontroll teorier användes i studier om brottsförebyggande arbete. Hirschis teori om sociala band var dock något som inte hade använts tidigare i den litteraturöversikt som genomfördes. Denna uppsats kommer därmed försöka utöka kunskapen inom ämnet brottsförebyggande arbete i Uddevalla kommun genom att analysera det insamlade materialet utifrån dessa fyra sociala band

Utgångspunkten i Hirschis teori är att social kontroll fungerar som bäst när individer skapar sociala band med varandra och samhället (Hirschi, 2002, s. 16). Det är av relevans i denna uppsats då det ska undersökas hur formella aktörer (Polismyndigheten, Uddevalla kommun och Uddevallahem) kan skapa, bevara och använda sociala band i det brottsförebyggande arbetet. Hirschi utgår ifrån att avvikande beteende kan vara resultatet av att individen har svaga sociala band till samhället (Hirschi, 2002, s. 16). De formella aktörerna arbetar ofta på en samhällsnivå och inte på en individnivå. Individnivån är något som genomsyrar Hirschis teori men i denna uppsats kommer teorin att appliceras på ett större perspektiv, alltså de formella aktörernas påverkan på individer. De sociala banden till samhället ska undersökas i förhållandet till de formella aktörernas brottsförebyggande arbete och samverkan.

Hirschi förklarar att det första sociala bandet, anknytning, innebär alla känslor, förväntningar och önskemål som en individ anknyter till andra i ens närhet (Hirschi, 2002, s. 17). Detta gör individer påtagliga att känna av vilka normer som finns i sin närhet. Om en individ inte har en anknytning till de förväntningar och åsikter som andra har är de inte heller bundna till de sociala normerna och kan då engagera sig i avvikande beteenden (Hirschi, 2002, s. 17). I Hirschis studie om de sociala banden framkom det att ungdomar med en starkare anknytning till sina föräldrar hade en mindre risk att engagera sig i avvikande beteenden (Hirschi, 2002, s. 108). Det andra sociala bandet, åtagande, innebär

att en individ måste ha något att förlora när den bryter mot lagen eller andra normer. Mindre risk att begå brott finns om en individ har en förbindelse till det samhälle de bor i. Då de kan förlora allt arbete som lagts ner på exempelvis utbildning, företag, jobb och rykte (Hirschi, 2002, s. 20). Det framkom i Hirschis studie att ungdomar med en mindre involvering i skolan och akademiska framgångar i större omfattning engagerade sig i avvikande beteende (Hirschi, 2002, s. 110;111).

Det tredje sociala bandet, delaktighet, innebär att avvikande beteenden kommer minska om individen deltar i konventionella aktiviteter. När individen har en sysselsättning eller engagemang i olika grupper och aktiviteter har den varken tid eller ork att göra något brottsligt. Brottslighet tar både tid och energi (Hirschi, 2002, s. 22). Det tredje sociala bandet hade mindre empiriskt stöd i Hirschis studie. Studien visade på att ungdomar som var uttråkade oftare deltog i avvikande beteenden. Det visade sig även att killar som engagerade sig i arbete och andra aktiviteter hade trots allt ett relativt högt engagemang i avvikande beteende (Hirschi, 2002, s. 196). Det fjärde sociala bandet, övertygelse, innefattar att individer i ett samhälle delar samma värderingar och moral vilket genererar regelbunden efterlevnad. Alla individer har olika uppfattningar, övertygelser och religioner. Alla kan vara kopplade till olika övertygelser och på olika vis. Desto starkare en individs tro på konventionella regler (och normer) är desto mindre risk är det att de engagerar sig i avvikande beteende. Tron på lagen och tron på sociala regler styr dess efterlevnad (Hirschi, 2002, s. 23). Det visade sig att deltagarna i Hirschi studie som rapporterade att de hade deltagit i avvikande beteende även ansåg att det är okej att bryta mot lagen om det går att komma undan (Hirschi, 2002, s. 203).

6.2 Centrala begrepp

Den andra frågeställningen om den kodifierade statsrättens påverkan på rättslig praxis kommer inte att undersökas utifrån Hirschis teori om sociala band, utan kommer undersökas och diskuteras utifrån begreppen vad-, vem- och hur-regler (Baier, Svensson & Nafstad, 2018, s. 51;53). I en studie som hanterar rättens påverkan är det väsentligt att förstår rättsreglernas struktur (Baier, Svensson & Nafstad, 2018, s. 51). Vad-, vem- och hur-regler kan användas som ett verktyg att undersöka rättsregler och dess uppgifter samt

de resurser som rättsregeln innefattar. En lagstiftning eller reglering består ofta av handlingsregler som presenterar vad som ska göras och vad som är målet, så kallade vad-regler. Vem-regler presenterar istället vem som bär det formella ansvaret att se till att det som står i lagstiftningen eller regleringen genomförs. Tillsist presenterar hur-regler hur arbetet ska gå till, hur det är uppbyggt, hur beslut ska tas samt vilka processer som ska genomföras (Baier, Svensson & Nafstad, 2018, s. 51;53). Vad-, vem- och hur-reglerna är byggstenarna i en rättsregel och hur väl en rättsregel fungerar går till viss del koppla till relationerna mellan dessa byggstenar. En välformulerad vad-regel kan bli utan effekt om det inte existerar en lika välformulerad vad-regel som garanterar att bestämmelserna efterlevs. Finns det inga välformulerade hur-regler som driver arbetet ökar risken att rättsregeln inte får avsedd effekt (Baier, Svensson & Nafstad, 2018, s. 54).

Dessa begrepp ska appliceras på det insamlade materialet för att identifiera vad rättsreglerna innebär, vem som bär det formella ansvaret och hur arbetet ska gå till i Polismyndighetens, Uddevalla kommuns och Uddevallahems brottsförebyggande arbete och samverkan. Begreppen anses vara av relevans då de tillsammans med det insamlade materialet skapar en kunskap kring aktörernas bakgrund och förutsättningar för genomförandet av det brottsförebyggande arbetet och samverkan. Detta ger ett större djup till den följande diskussionen och analysen utifrån Hirschis teori om sociala band.

7 Metod

Utgångspunkten i denna uppsats är en kunskapsteoretisk kvalitativ forskning där fokuset ligger på att tolka och förstå en social verklighet och hur individer tolkar denna verklighet (Bryman, 2018, s. 455). I denna uppsats kommer tre kvalitativa semistrukturerade intervjuer att genomföras. Kvalitativa semistrukturerade intervjuer har ett mindre strukturerat tillvägagångssätt och ett fokus på intervjupersonens ståndpunkter och perspektiv (Bryman, 2018, s. 561). En bedömning har gjorts att en kvalitativ datainsamling kommer generera ett bättre resultat på uppsatsens frågeställningar och syfte. Ytterligare en anledning till detta kvalitativa tillvägagångssätt är att resultatet av intervjuerna kan inkludera djupare och mer detaljerade svar och uppsatsens fokus kan följa

intervjupersonernas svar (Bryman, 2018, s. 562). Det är av relevans då syftet är att undersöka och redogöra för Polismyndighetens, Uddevalla kommuns och Uddevallahems brottsförebyggande arbete och samverkan.

7.1 Dokumentstudie

Datainsamlingen i denna uppsats består av en dokumentstudie där befintlig data sammanställs och presenteras på ett systematiskt vis. Materialet av intresse var officiella dokument publicerade av Polismyndigheten. Denna typ av material är offentliga handlingar, som hanteras inom offentlighetsprincipen och regleras i tryckfrihetsförordningen, och är till största del tillgänglig för allmänheten. Likt en kvalitativ innehållsanalys där bakomliggande teman identifieras och analyseras ska denna studie belysa de underliggande bestämmelserna inom lokalt brottsförebyggande arbete (Bryman, 2018, s. 677). En dokumentstudie ansågs därav vara den mest relevanta metoden i denna uppsats för att besvara dess frågeställningar. Urvalsprocessen innebar att en initial sökning genomfördes på Polisen.se, sökordet var "Brottsförebyggande arbete". Därefter lästes alla källor som Polismyndigheten uppgav på hemsidan. Denna process upprepas tills originalkällan och det dokument som innehåller Polismyndighetens bestämmelser hittades.

För att säkerhetsställa att denna uppsats använder sig av dokument med god kvalitet kommer det tas i beaktning om dokumenten har autenticitet, trovärdighet, representativitet och meningsfullhet (Bryman, 2018, s. 657). Dokument från myndigheter kan anses vara både autentiskt och meningsfullt eftersom materialet har ett tydligt ursprung med begriplig information. I frågan om dokumentets trovärdighet och representativitet uppstår det en viss problematik. Dokumentet kan ha ett skevt perspektiv och en informationsförvrängning på det vis att dokumentet är skrivet ur myndighetens perspektiv. Men det är även på grund av denna skevhet som materialet blir intressant i denna uppsats, eftersom det är myndigheternas arbete och perspektiv som ska undersökas. Dokumentets representativitet kan anses vara högt då det innehåller tydliga bestämmelser och det förekommer tydliga beskrivningar inom aktuell dokumentkategori (Bryman, 2018, s. 657).

Den analys av dokumenten som valts är en kvalitativ innehållsanalys. Genom en dokumentanalys skapas en djupare förståelse av materialet och en objektiv undersökning av olika perspektiv och inriktningar kan genomföras (Bryman, 2018, 677;678). Fokuset med den kvalitativa innehållsanalysen är att objektivt redogöra för Polismyndighetens perspektiv av det brottsförebyggande arbetet. Detta i enlighet med de rättsociologiska byggstenarna kodifierad statsrätt och rättslig praxis.

7.2 Semistrukturerad intervju

Det första som gjordes var att formulera en intervjuguide som innehåller syfte, mål och övergripande teman som alla intervjuer ska utgå ifrån. Genom att formulera en intervjuguide säkerställdes en frågegrund som den semistrukturerade intervjun baserades på. Det skapade en flexibilitet i vilka frågor som skulle ställas och i vilken ordning (Bryman, 2018, s. 565). Frågorna i intervjuguiden var i stort sett övergripande och intresset låg i att intervjupersonen skulle få möjlighet att så fritt som möjligt prata inom ramen brottsförebyggande arbete. Alla intervjuer spelades in och transkriberingen genomfördes direkt efter varje intervju för att inte gå miste om tankar och ideér som uppkom under intervjun. Inspelningarna lyssnades igenom och allt material skrevs ner i dess exakta form. Efter detta genomfördes en mindre kodningsprocess med syftet att identifiera viktig information och teman. Kodningen genomfördes med utgångspunkten att kvantifiera och analysera det relativt ostrukturerade materialet (Bryman, 2018, s. 313).

Det gjordes ett smalt kontexturval och det ansågs relevant att intervjua personer som direkt arbetar med brottsförebyggande arbete i Uddevalla kommun (Bryman, 2018, s. 497). Urvalsprocessen innebar ett målstyrt urval vilket innefattar att finna respondenter som är relevanta för uppsatsens syfte och frågeställningar (Bryman, 2018, s. 498). Utifrån detta bestämdes det att det mest strategiska och effektiva var att finna respondenter som utgör grunden till arbetssättet Effektiv samordning för trygghet i Uddevalla kommun. Det förekom, via tidigare praktik, en god kontakt med de relevanta respondenterna och den initiala kontakten genomfördes via mail. Det genomfördes därav även ett bekvämlighetsurval då respondenterna valdes ut på grund av deras lättillgänglighet (Bryman, 2018, s. 243). Respondenterna av intresse var då kommunpolisen i Uddevalla och

Färgelanda kommun Tony Bengtsson, boendekonsulent Ralf Jansson från Uddevallahem samt Uddevalla kommuns säkerhetssamordnare Ulrika Engelbrektsson.

Det genomfördes även en avvägning utifrån om urvalet var tillräckligt för att generera material till en god analys (Dalen, 2011, s. 58;60). Det som framkom var att tre intervjuer räcker i kontexten av denna uppsats, i mån av tid och omfattning. Beslutet att inte genomföra flera intervjuer med exempelvis lokalbefolkningen och poliser i yttre tjänst baserades på relevansen av den information som dessa intervjuer hade genererat. I denna studie var syftet att undersöka de olika aktörernas samverkan och brottsförebyggande arbete på en organisatorisk nivå inte på en individnivå, något som en intervju med poliser i yttre tjänst bättre hade undersökt.

7.2.1 Etiska överväganden

Intervjuerna i denna uppsats följer fem etiska överväganden som bör genomföras innan en intervju. Dessa fem punkter är krav på samtycke, krav om information, krav på konfidentialitet, krav på skydd för barn och hänsyn till socialt svaga grupper. (Dalen, 2015, s. 25). Intervjupersonen måste få information om forskningen redan innan intervjutillfället och samtycke måste vara frivilligt och dokumenteras. Intervjupersonen måste själv ha möjlighet att avsluta intervjun när som helst och själv bestämma vilka villkor som hen vill medverka på (Dalen, 2015, s. 25).

Punkten om krav på samtycke och krav på information var något som gjordes tydligt tidigt i kontakten med intervjupersonerna. Via mail förklarades det tydligt vilka vi var, vad denna studie handlar om och vad vi vill ha ut av de som intervjuas. När intervjutillfället närmade sig skickades det ut några frågor och information så att de kunde förbereda sig. Innan varje intervju frågades det om det är okej att spela in intervjun och det gjordes tydligt att de kunde avbryta intervjun när som helst. Punkten kring krav på konfidentialitet togs på allvar och det har diskuterats med intervjupersonerna huruvida de vill förbli anonyma eller inte och att de kan ändra sig när som helst i processen. De två sista kraven om skydd för barn och hänsyn till socialt svaga grupper är något som alltid reflekteras över men kommer inte diskuteras i denna uppsats. Detta eftersom det empiriska materialet inte hanterar personliga, specifika eller känsliga ämnen samt barn eller socialt svaga grupper. Dagen efter varje intervju skickades ett tackmail till

intervjupersonen där det tackades för deras tid och berättade att de har rätt att läsa igenom transkriberingen och ändra något i deras svar.

7.3 Validitet och reliabilitet

Ett forskningskriterium som anses vara en av de viktigaste i en undersökning är validiteten (Bryman, 2018, s. 72). Validitet innefattar att en uppsats har undersökt det som sägs ska undersökas. Målet med denna uppsats är att uppnå en så hög validitet som möjligt. Denna uppsats har genom hela processen utgått från syftet, frågeställningar och de teoretiska utgångspunkterna för att få en välgrundad koppling mellan empiri och analys. I kvalitativa studier kan det uppstå problematik angående validiteten och resultatet kan inte generaliseras (Bryman, 2018, s. 466). Denna uppsats hade ett begränsat urval och tid vilket gav upphov till att validiteten är lägre än önskat. Syftet med denna studie är att undersöka det brottsförebyggande arbetet och samverkan i Uddevalla kommun. Respondenterna som intervjuats är grundpelarna i Uddevalla kommuns brottsförebyggande arbete och har stor kunskap om ämnet vilket medför en hög validitet. Dokumentstudien utgår även från syftet och presenterar information som genererar svar på frågeställningarna.

Reliabiliteten i en uppsats baseras på om undersökningens resultat blir detsamma om den skulle genomföras igen och resultatet kan replikeras (Bryman, 2018, s. 72). Det har genom hela uppsatsen gjorts tydligt hur allt har genomförts, detta för att reliabiliteten ska vara så hög som möjlig. Reliabiliteten i denna studie har brister då det är svårt i kvalitativa studier att uppnå ett replikerbart resultat (Bryman, 2018, s. 465). Reliabiliteten hos intervjuer kan vara problematisk eftersom resultatet baseras på vad intervjupersonerna säger istället för vad som faktiskt görs. En intervjuperson kan på samma frågor i framtiden svara på olika vis vilket minskar uppsatsens reliabilitet och replikerbarhet. Detta är något som togs i åtanke under intervjuerna och i diskussionen. Dokumentstudiens reliabilitet anses vara hög utifrån det faktum att allt tillgängligt material är offentligt och har dokumenterats. Det går i framtiden att genomföra samma dokumentstudie och ett liknande resultat kan uppnås (Bryman, 2018, s. 207).

8 Resultat

Resultatet av de tre semistrukturerade intervjuerna kommer presenteras nedan i flytande. Respondenterna, som tidigare är presenterade, är kommunpolisen i Uddevalla och Färgelanda kommun, Uddevalla kommuns säkerhetssamordnare och en boendekonsulent från Uddevallahem som jobbar med brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Intervjuernas fokus var att samla information om hur kommunen, Polismyndigheten och det kommunala bostadsbolaget Uddevallahem arbetar brottsförebyggande och hur deras samverkan ser ut. Transkriberingen av intervjuerna kommer inte att presenteras i sin helhet utan nedanstående resultat är avgränsat så att det enbart hanterar de frågeställningar och syfte denna uppsats har. Resultatet av intervjuerna och svaren på intervjufrågorna kommer vidare sammanvävas och presenteras löpande då mycket information togs upp utan att en specifik fråga ställdes.

För att skapa en generell kunskap om det brottsförebyggande arbetet ställdes en inledande fråga om det brottsförebyggande arbetet gällande socioekonomiskt utsatta områden. Uddevalla kommuns säkerhetssamordnare berättade kortfattat att de fokuserar främst på områdena Dalaberg, Tureborg och Hovhult. I socialförvaltningen finns en förebyggande enhet där både fältenheten och familjebehandlarna jobbar extra mycket i Dalaberg. Säkerhetssamordnaren förklarar även att de har stort fokus på Barnavårdscentralen och TSI (tidigt samordnade insatser) för att fånga upp barn och ungdomar tidigt. Detta gör kommunen bland annat via att arbeta med brott och drogförebyggare samordnare på skolorna och genom arbete med elevhälsan. Något som hon anser vara viktigt i det brottsförebyggande arbetet är sysselsättning.

Sysselsättning, något som är det allra bästa brottsförebyggande arbetet. Det är att du går ut grundskolan och helst gymnasiet och att du kommer in och får en sysselsättning, att du har någonting att göra, att du hittar den där röda tråden. (Engelbrektsson, 2022)

I intervjun med Uddevallas kommunpolis presenterades det att kommunpolisen ska vara motorn i det brottsförebyggande arbetet, han ska arbeta nära med kommun, förvaltningar, medborgare, föreningar, företag och näringsliv. Det brottsförebyggande arbetet, enligt kommunpolisen, består mycket av polisiär närvaro och samverkan. Arbetet med utsatta

områden är något som Polismyndigheten har i baktanken. Kommunpolisen uttrycker sig att “... det viktigaste vi har att jobba med det är att vi ska inte få några fler utsatta områden” (2022).

Det brottsförebyggande arbete som Uddevallahem genomför, utöver den samverkan som sker med Uddevalla kommun och Polismyndigheten, är främst kontaktskapande och trygghetsskapande åtgärder. Genom “uttryckningar” arbetar de, som boendekonsulenten uttrycker sig, efter det redan hänt något. Uddevallahem får fram information om var och vad problematiken sker genom att ha en god kontakt med hyresgäster, bovärdar och väktarbolagen.

På frågan “Vilka områden i Uddevalla anser ni är på väg att riskera att bli utsatta eller är socioekonomisk utsatta?” framkom det ett liknande tema i alla intervjuer. Kommunpolisen och Säkerhetssamordnaren svarade att det framförallt var Hovhult, Dalaberg, Tureborg och centrum. Säkerhetssamordnaren var även tydlig att understryka att Uddevalla kommun inte har ett utsatt område utifrån Polismyndighetens bedömning men att de måste hålla upp ett högt tempo för dessa områden var absolut stora riskzoner. Boendekonsulenten valde att svara på frågan utan att benämna områdena vid namn, han förklarar att områdena de behöver vara lite extra i är ett område i norr och ett i östra delen av Uddevalla. Han förklarar också att det säger sig självt att när fler människor bor i ett tätbefolkat område desto mer incidenter inträffar det.

Säkerhetssamordnaren säger att kommunen varit bristande i arbetet i Tureborg, allt fokus har lagts på Dalaberg och då har Tureborg halkat efter. Även kommunpolisen förklarar att de märkt av en större problematik i Tureborg. Fokuset har legat på Dalaberg och Hovhult där de har arbetat stenhårt för att vända utvecklingen.

... vi lägger så mycket resurser på Dalaberg och Hovhult och nu märker vi ett omvänt förhållande. Det är riktigt lugnt men nu är det lite mer problem i Tureborg. Så att vi måste hålla tunga rätt i munnen och lägga resurserna på rätt ställe. Samtidigt som vi inte kan lämna Dalaberg, vi måste fortsätta med det jobbet och det bra jobbet som vi har gjort där uppe. (Bengtsson, 2022)

Utöver Polismyndigheten och bostadsbolaget Uddevallahem berättar säkerhetssamordnaren hur kommunen i Dalaberg och Hovhult även samverkar med

aktörer såsom kyrkan, islamiska centret, ICA handeln och apoteket. Hon förklarar att i detta området finns det en kultur att man hjälps åt och samarbetar, man gör saker tillsammans. De träffas månadsvis, nu för tiden digitalt vilket har lett till att fler aktörer vill vara med. Detta skiljer sig väldigt mycket från exempelvis Tureborg. Kommunen är inte lika tillgänglig på samma sätt i Tureborg som i Dalaberg och Hovhult, detta i form av exempelvis fritidsgårdar och aktiviteter. Det finns inget flöde av verksamheter som drar till sig människor i Tureborg. Hon förklarar att det bara finns en liten förskola, kiosk och en pizzeria. Kommunen brister i Tureborg och är bara direkt närvarande via en förskola och kulturskola som är där en gång i veckan.

På frågan gällande samverkan och samverkanspartners nämnde alla tre parter Effektiv samordning för trygghet och *Embrace*. Kommunpolisen berättar att Polismyndigheten har ett nära samarbete med framförallt kommunen och bostadsbolaget Uddevallahem. De arbetar enligt Effektiv samordning för trygghet och har träffats en gång i veckan sedan mars 2021. De bjuder även in olika samverkanspartners när behovet finns. Varje vecka skapas det en gemensam lägesbild där alla parter kommer överens om vad som behöver göras. Kommunpolisen nämner att de även arbetar efter SMART-modellen. SMART-modellen är ett arbetssätt som presenteras i handboken om samverkan (Brottsförebyggande rådet & Polismyndigheten, 2020, s. 63). Modellen innebär att målen som sätts upp ska vara specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsatta.

Kommunpolisen går vidare med att ta upp verktyget *Embrace Safety*. Uddevalla kommun har investerat i detta verktyg som är en plattform där det direkt kan identifieras vilka brott som folk anmäler eller andra händelser som inrapporteras och via detta få tydlig statistik. Arbetet utgår från att olika rapportörer inrapporterar de händelser de stöter på i deras verksamhetsområden, rapportörer kan exempelvis vara städare, vaktmästare och bovärdar. Rapporterna kan inkludera brott som de ser i området, unga som är narkotikapåverkade, större samlingar av personer, en allmän otrygg plats eller skadegörelse som fönsterkross och klotter. Säkerhetssamordnaren förklarade hur de i dagsläget hade ca 25-28 rapportörer och att det aldrig är några personuppgifter som rapporteras in. Kommunpolisen tryckte på att han verkligen trodde på detta verktyg men att det är dyrt och att det är synd, då vissa kommuner inte kommer ha råd att betala licensen för denna plattform varje år. Men enligt intervjupersonerna visar *Embrace* väldigt

tydligt var problemen är någonstans, så de enklare kan sätta in rätt resurser på rätt plats. Kommunpolisen förklarar att det hjälpt Uddevallas arbete mycket, nu går han in och kollar en gång i veckan på utvecklingen framförallt i Hovhult, Dalaberg, Tureborg, Centrum och Skogslyckan.

...samverkan gör att vi blir mycket kraftfullare där polisen gör det de är bäst på, de andra samverkanspartners gör det de är bäst på men vi gör det här tillsammans. Det tror jag den stora brottsförebyggande vinsten är. (Bengtsson, 2022)

Via samverkan kunde det identifieras var exempelvis ungdomarna i Dalaberg hängde och projektet Trygga trappan startades. Trygga trappan är en brottsförebyggande metod som innebär en samverkan framförallt mellan Polismyndigheten och bostadsbolagen. Genom samverkan skulle trapphäng och otryggheten i trappuppgångarna minska. En överenskommelse mellan Polismyndigheten och bostadsbolagen ska underlätta arbetet med att avvisa personer från platsen. Insatsen innebär att poliser och ordningsvakter patrullerar vid förutbestämda och specifika *hotspots*, exempelvis vid trappuppgångar eller platser där ungdomar samlas för att bruka narkotika. Kommunen ansökte om att implementera ett 3 § LOV område (lagen om ordningsvakter) i Dalaberg. Detta resulterade i att kommunen bidrog med ordningsvakter för att underlätta arbetet. Intervjupersonerna ansåg att Trygga trappan minskade skadegörelserna och trapphängen i områdena.

Via implementeringen av *Embrace* visade det sig att antal rapporter minskade i Dalaberg och Hovhult men att problemen nu ökade i Tureborg. Kommunpolisen förklarar att de ska fortsätta med det goda arbetet i Hovhult och Dalaberg men att de nu måste utöka Trygga trappan till Tureborg. Säkerhetssamordnaren förklarar att de redan efter två veckor med det nya verktyget *Embrace* kunde se att resurserna behövdes läggas i Tureborg.

Boendekonsulenterna förklarar deras del i arbetet genom att deras bovärdar och fastighetsskötare är ute i områdena, både genom att försöka visa sig i arbetskläderna och röra sig i området, men även genom att arbeta med den kringliggande miljön. De ska försöka bygga positiva relationer och prata med hyresgästerna. Detta resulterar i att mycket av vad som sägs, ses eller hörs kan rapporteras in i *Embrace*, exempelvis om nedskräpning, skadegörelse eller klotter. Är det något allvarigare hör de av sig till boendekonsulenterna

eller hans kollega och gör tillsammans en polisanmälan. Utöver *Embrace* verktyget jobbar Uddevallahem mycket för att förhindra andrahandsuthyrning. Detta då de kan vara svårt att veta vem som bor i lägenheterna. Om Uddevallahem inte vet vem som bor i deras lägenheter vet antagligen inte hyresgästerna det, vilket skapar en otrygghet att inte veta vem som är ens granne. De arbetar med att bland annat försöka göra mer hembesök, att ringa på och fråga hur det är. Detta är tidskrävande och hade behövt mer resurser för att kunna bli mer effektivt.

Kommunpolisen förklarar även det brottsförebyggande arbetets organisatoriska struktur. Det organ som arbetsättet Effektiv samordning för trygghet utgår ifrån är det lokala brottsförebyggande rådet. Det lokala brottsförebyggande rådet har planerade sammanträden några gånger kvartalsvis. I det lokala brottsförebyggande rådet är det säkerhetschefen i Uddevalla kommun som är ordförande och där diskuteras lägesbilder, åtgärder och tillvägagångssätt. Det är lokala BRÅ som tar med sig det de diskuterat till Uddevallas kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Via denna samverkan framförs deras åsikter och tankar till politikerna som bestämmer var alla resurser ska läggas. I Uddevalla kommun arbetas det utefter en samverkansöverenskommelse. Både säkerhetssamordnaren och kommunpolisen uttrycker en problematik med Uddevalla kommuns samverkansöverenskommelse som är från 2016 och att den behöver förnyas.

Vi kan inte ha en samverkansöverenskommelse från 2016 det är ju faktiskt 6 år sedan, samhället har förändrats en hel del. Det är lätt för mig att säga som polis, och jobbar som polis, att kräva det. Men det är lite grann i det här med samverkan, det är ändå kommunen som ska ihop med mig utarbeta en samverkansöverenskommelse. Men det ligger lite i deras plan att ta fram den... ni hör lite underton av irritation över att det har inte skötts så där bra...Men likväl så är det på något sätt att själva samverkansöverenskommelsen skall författas utav Uddevalla kommun men ändå i samverkan med polisen. (Bengtsson, 2022)

Säkerhetssamordnaren förklarar hur de börjat se över miljön inom kommunen och anser att det finns flera sätt att bygga bort otrygghet med exempelvis belysning. I Uddevalla kommun existerar det mycket belysning men säkerhetssamordnaren anser att det är fel typ av ljus. Hon berättar att om en person står under belysningen i staden blir de mörka istället för upplysta. Kommunen har nyligen undersökt vad de kan förbättra i form av belysning

och buskage i Tureborg. Men det är Uddevallahem som ansvarar för den största delen av marken i Tureborg. Kommunen anser att de därmed inte kan göra så mycket, men att de för en dialog med bostadsbolagen om belysning, placering av bänkar och aktiviteter. Hon tar upp ett exempel i Dalaberg där det finns en liten kulle som tidigare var en fin välbesökt lekplats men som nu har växt igen. Där behöver kommunen och bostadsbolagen tillsammans komma överens om hur det ska tacklas.

Boendekonsulenterna berättar hur de ständigt arbetar med att försöka rusta upp miljön kring deras fastigheter med hjälp av belysning, renovering av fasader och grönska. Inuti lägenheterna berättar boendekonsulenterna att de försöker renovera och jobba med att underhålla de så bra som det går. De vill även, i enlighet med allmännyttan, presentera hyresrätter till de som har det svårare ställt. Då hyran måste hållas så låg som möjligt skapas det dilemma mellan att fräscha upp lägenheterna i områden som är mer socioekonomiskt utsatta samtidigt som hyran måste vara låg. Boendekonsulenterna upplever dock att miljön inte är det som påverkar tryggheten mest i deras bostadsområden.

... det stora problemet med upplevd otrygghet bland våra hyresgäster det är inte om det finns en buske eller två. Utan det är vem eller vilka som bor i våra fastigheter och vad de håller på med. Och det är vårt bekymmer att jobba emot, för vi har hela tiden en bevisbörda att visa på vad de håller på med och vem som bor var och det är ett tungt ämne. (Jansson, 2022)

Säkerhetssamordnaren säger att förtroendet för kommunen är ganska dåligt och en anledning till varför den upplevda otryggheten är stor i Uddevalla i jämförelse med många andra städer kan vara att vissa områden inte är så inbjudande och att staden har väldigt dålig sikt, mycket skog, berg och byggnader, och att det inte är konstigt att befolkningen kände sig otrygga när man aldrig ser mer än några meter framför sig.

Man säger att man upplever att det är otryggt men när vi tittar på vad som rapporteras in både polisanmälningar och det som vi får till oss när man pratar med socialförvaltning, kultur och fritid, så är det inte den verkliga bilden. Rent statistiskt sett har inte vi mer anmälda brott eller mer utsatta människor än vad andra städer har, det kan till och med vara tvärtom, det finns städer som vi jämfört oss med som har betydligt fler brott men där upplever sig invånarna betydligt mer trygga. (Engelbrektsson, 2022)

Hon tar upp att deras dagstidning även kan vara en anledning till att tryggheten är låg. Detta då den ofta skriver om det negativa som sker i kommunen och sällan om det bra arbetet som genomförs. Exempelvis arbetet som drogförebyggande samordnare genomförde i skolorna lyftes inte utan det skrev om att skolorna flödar utav droger. Men hon var tydlig med att även kritisera kommunen. Kommunen behöver vara tydliga och presentera deras arbete till befolkningen.

På frågan om Polismyndighetens förtroende i de mer socioekonomiskt utsatta områden upplever kommunpolisen att förtroendet är relativt bra just nu men att det för ett och halvt år sedan var väldigt dåligt. Han tar upp att det för 25-30 år sedan fanns två närpoliserna uppe på Dalaberg som arbetade relationsskapande. Än i dag får kommunpolisen kommentarer från medborgare i Dalaberg om hur de saknar dessa två närpoliserna och hur bra det var. Detta är något som kommunpolisen strävar mot att uppnå igen. Det ska vara mer polisiär närvaro och det är viktigt att samma poliserna åker till samma ställen så befolkningen kan lära känna de. Kommunpolisen upplever att Polismyndigheten långsamt börjar få tillbaka relationerna och det förtroendet som en gång var i Dalaberg. När han började som kommunpolis var tystnadskulturen väldigt stor i dessa områdena och nu börjar befolkningen höra av sig och tipsa om när det händer något. Kommunpolisen ville även föra fram hur mentaliteten ska vara hos de poliserna som arbetar i dessa områden. De ska visa att de inte är där för att bråka, utan de ska försöka vara öppna och prata med individerna så mycket som möjligt. Hellre vara övertydliga och upprepa vad de ska göra och varför flera gånger så det inte blir några missförstånd.

Den största problematiken som både kommunpolisen och boendekonsulenterna upplever är resurserna. Det finns inte tillräckligt med folk och resurser, och i Uddevallahems fall går det inte att ha anställda som "bara" jobbade brottsförebyggande. Kommunpolisen anser att det inte finns tillräckligt med folk. Han vill att den ingripande verksamheten ska vara självförsörjande på sin frånvaro så att områdespolisen fredat kan arbeta med sitt uppdrag. Problematiken uppstår när poliserna i yttre tjänst måste prioritera larm och att även områdespoliserna måste prioritera detta då det inte finns tillräckligt med en resurs.

..när det händer någonting...måste vi skicka en patrull på det. Vi måste ta hand om frihetsberövade, det är prio ett, det tar en oerhört stor resurs och tyvärr är det hela tiden det brottsförebyggande som får stå tillbaka. (Bengtsson, 2022)

Därför ser kommunpolisen fram emot de nya poliser som regeringen har lovat ska examineras de närmsta åren. För då kan det förhoppningsvis finnas några i tjänst som endast jobbar brottsförebyggande i dessa områden. Även om kommunpolisen ser ett stort hinder i resursen så vill han trycka på att alla bör aktivt ha ett brottsförebyggande tänk. De som åker iväg på ett larm, bör hoppa tillbaka till det brottsförebyggande arbete så fort larmet är avklarat.

Säkerhetssamordnaren upplever dock inte något större problem i resurser i form av pengar eller att det inte finns tillräckligt med folk. Hennes hinder var framförallt att alla hade olika uppfattningar om vad som behövde göras inom kommunen. Hon förklarade att politikerna tycker på ett sätt, hennes förvaltningschefer på ett annat sätt och sen tycker de som faktiskt arbetar med det brottsförebyggande arbetet på ett annat sätt. Detta upplever hon kan var en bromskloss i arbetet då alla beslut måste gå igenom en hel process och tar därför väldigt lång tid.

En annan punkt som både kommunpolisen och säkerhetssamordnaren tog upp var den nya kommunallagen som skall träda i kraft år 2023. Än så länge har både kommunpolisen och säkerhetssamordnaren upplevt att kommunens roll i det brottsförebyggande arbetet tillsammans med Polismyndigheten har varit lite luddigt. Men att den nya lagen ska förhoppningsvis göra det tydligare vad exakt kommunens roll ska vara.

9 Analys och Diskussion

Följande kapitel kommer genom en analys och diskussion utifrån Hirschis teori om sociala band och begreppen vad-, hur- och vem regler besvara de aktuella frågeställningarna. Syftet är att undersöka det brottsförebyggande arbetet inom lokalpolisområde Västra Fyrbodalen och Polismyndighetens arbete tillsammans med andra samhällsaktörer. Frågeställningarna lyder "Hur samverkar Polismyndigheten i det brottsförebyggande arbetet med Uddevalla

kommun och Uddevallahem samt hur kan Hirschis teori om sociala band appliceras?” samt “Vilken påverkan har den kodifierade statsrätten på det praktiska brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun.”

9.1 Den kodifierade statsrättens relation till rättslig praxis

Det första som är av intresse är att analysera empirin och besvara frågan vilken påverkan den kodifierade statsrätten har på det praktiska brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun. Den formella kontroll som Polismyndigheten och kommunen utövar har sin rot i rättsområdet offentlig rätt, som kategoriseras in i den kodifierade statsrätten. Ett aspekt som är någorlunda unikt för den offentliga rätten är att den har en stor påverkan från politiken. Ämnet brottsförebyggande arbete är något som diskuteras inom politiken på både nationell och lokal nivå. Brottsförebyggande arbete och kriminalitet överlag är en del av omfattande politiska debatter och det sker ett flertal lagändringar regelbundet. Den offentliga rättens natur skapar unika förhållanden för de aktörer som tillämpar rättsreglerna. Det är detta förhållande som är av intresse i denna uppsats. Hur ser förhållandet ut mellan den kodifierade statsrätten (lagen) och rättslig praxis (det faktiska arbetet).

Nedan kommer vad-, vem- och hur-regler appliceras på det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun och de rättsregler arbetet förhåller sig till. Förhållandet mellan dessa tre regler kan leda till olika resultat och tydliggör förhållningssättet mellan den kodifierade statsrätten och rättslig praxis. I rättsläget presenterades aktuella rättsregler samt dess bestämmelser och innebörd. Vad som ska göras och vad som rättsregeln är stadgad att uppnå är tydligt formulerad i lagstiftningen. I grova drag, det som ska göras är att förebygga brott. Vad som ska göras är även tydligt presenterat i Polismyndighetens planlagda verksamhet. Där står det skrivet att Polismyndigheten ska ha en framgångsrik brottsbekämpning och uppkläring, en stark lokal närvaro och att vara en attraktiv arbetsplats och samarbetspartner.

Vem som rättsregeln avser som adressat går indirekt att finna i lagstiftningens titel och rättsområde. Polislagen (SFS 1984:387) avser all verksamhet inom Polismyndigheten, Kommunallagen (SFS 2017:725) avser arbetet inom kommunen, Förvaltningslagen (SFS

2017:900) och Myndighetsförordningen (SFS 2007:515) avser arbetet inom förvaltningsverksamheterna och så vidare. Genom att analysera detta ur ett mikroperspektiv framkommer det istället vem som inom dessa verksamhetsområden ska göra vad. Vem är det som har formellt ansvar att bedriva det brottsförebyggande arbetet inom Polismyndigheten, vem ska bedriva det inom Uddevalla kommun och vem ska ansvara för samverkan och samarbetet. I Polislagen (SFS 1984:387) finns det inte tydligt utskrivet vem som ska bedriva det brottsförebyggande arbetet. Det går däremot att finna i Polismyndighetens planlagda linjeverksamhet en formulering kring vem som ska driva det brottsförebyggande arbetet. Kommunpolisen får i Polismyndighetens rapport arbetet att driva samverkan, arbetet med samverkansöverenskommelser och medborgarlöften (Polismyndigheten, 2021, s.17).

Går det verkligen att reducera ansvaret för det brottsförebyggande arbetet till en befattning eller en avdelning inom Polismyndigheten? Det som framkom i intervjun med kommunpolisen var att han ansåg att alla bör arbeta brottsförebyggande. Alla, oavsett befattning, kan ha ett brottsförebyggande tänk i sitt dagliga arbete. Detta går till viss del att återkoppla till Polislagens (SFS 1984:387) bestämmelser kring brottsförebyggande arbete. En vag författad bestämmelse skapar en stor tolkningsfrihet och det går att tolka vem adressaten för bestämmelserna är på olika sätt. En slutsats som kan dras är att det brottsförebyggande arbetet ska genomsyra alla som arbetar inom Polismyndigheten. Vem som specifikt ska driva detta arbete är inte tydligt formulerat. Där kommer kommunpolisens arbete in och som, enligt kommunpolisen, ska vara motorn i det brottsförebyggande arbetet.

När det gäller Polismyndighetens samverkan med andra myndigheter och organisationer finns det reglerat i Polislagen (SFS 1984:387) och de bestämmelser om samverkansskyldigheter som gäller förvaltningsmyndigheterna. Vem som har det formella ansvaret att bestämmelserna följs och blir verklighet är dock inte tydligt formulerat. I 6 § tredje stycket i Polislagen (SFS 1984:387) står det "Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska också samarbeta med andra myndigheter och organisationer vilkas verksamhet berör polisverksamheten." I 6 § fjärde stycket i Polislagen (SFS 1984:387) står det "Andra myndigheter ska ge polisen stöd i dess arbete." Här är adressaten Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, det är de som ska samarbeta med andra myndigheter och organisationer.

I stycket efter står det dock att även "Andra myndigheter" ska underlätta Polismyndighetens arbete. Vem inom Polismyndigheten bär ansvaret att skapa dessa kontaktnät och samarbete? Återigen uppkommer kommunpolisens befattning som den centrala aktören. Sammanfattningsvis så går det inte utifrån Polislagen (SFS 1984:387) att finna vem som ska genomföra arbetet. Det går däremot att finna i Polismyndighetens egna planlagda verksamhet och metodstöd.

Likt Polislagens (SFS 1984:387) formulering utifrån vem som ska göra vad, så är det inte tydligt beskrivet hur arbetet ska genomföras. Hur en polis ska arbeta och förhålla sig kring exempelvis omhändertaganden, kroppsvisitationer och husrannsakingar är tydligt beskrivet och formulerat. Det är inte tydligt beskrivet hur det brottsförebyggande arbetet ska utföras utan bara att det ska ske. Återigen måste en noggrann läsning av Polismyndighetens egna planlagda verksamhet och metodstöd genomföras för att finna hur arbetet ska gå till. Det som framkommer är att arbetet inte ser likadant ut i hela Sverige. Arbetet kan skilja sig från polisregion till lokalpolisområde.

Detta tema går även att finna i det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun. I Uddevalla kommun arbetas det exempelvis med en samverkansöverenskommelse, ett lokalt brottsförebyggande råd, Effektiv samordning för trygghet, medborgarlöften, trygga trappan och *Embrace*. Dessa arbetsätt är inte lagstadgade utan är framtagna av de lokala aktörerna i Uddevalla med inspiration från handboken om samverkan (Brottsförebyggande rådet & Polismyndigheten, 2016). Här står det beskrivet hur arbetet kan se ut inte hur det bör se ut. Det är i största drag en tolkningsfrihet vilket arbetsätt som bör genomföras och hur det ska genomföras. Hur arbetet är upplagt i Uddevalla kommun är ett resultat av flera års arbete och erfarenheter. Lagstiftningen innehåller övergripande mål, värderingar och riktlinjer för verksamheten och dess arbete. De mer detaljerade regleringarna och beskrivningarna går istället att finna i interna verksamhetsplaner och rapporter. Det brottsförebyggande arbete utgår från ett övergripande arbetsätt vars konkreta arbete utformas när myndigheten hanterat ämnet under en längre tid.

Det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun påverkas av dessa övergripande mål där det har uppkommit situationer när lagstiftningens bestämmelser kring det brottsförebyggande ansvaret är vaga. Enligt säkerhetssamordnaren är det nuvarande arbetet oklart och saknar riktlinjer om vad kommunens uppdrag är. Hon

upplever att den nya lagstiftningen om kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbete kommer underlätta arbetet. Kommunpolisen pratade också om hur en förtydligande lagstiftning hade underlättat arbetet, specifikt kring arbetet med samverkansöverenskommelser.

Det brottsförebyggande arbetet upplevs underlättats om det tillkommer tydligare regleringar kring struktur, arbetssätt, samverkan och ansvarsområden. Samverkansöverenskommelsen går att anta vara den bestämmelse som ska förtydliga det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun. Där uppkommer det dock olika uppfattningar om hur effektiv samverkansöverenskommelsen är och hur mycket det brottsförebyggande arbetet faktiskt är baserad på den. Både säkerhetssamordnaren och kommunpolisen är medvetna om att Uddevalla kommuns samverkansöverenskommelse är daterad. Det som uppkommer är en mindre skillnad i betoningen på vem som bär det största ansvaret för att genomföra en uppdatering. Det uppkommer en viss problematik med att författa en samverkansöverenskommelse, det kräver en viss reglering och struktur.

Skillnader i hur olika aktörer tar beslut och deras modus operandi kan resultera i att en samverkan inte fungerar. En lösning på detta problem är att arbeta i en mindre skala med mer specifika problem. Vilket i Uddevalla kommun exempelvis är ett lokalt brottsförebyggande råd där det utöver detta har skapats en mindre grupp som ska arbeta med Effektiv samordning för trygghet. I denna arbetsform skapas en flexibel verksamhet som varje vecka kan ta enhetliga beslut trots olika aktörers bakgrunder. Uddevallahem som är en del av Effektiv samordning för trygghet och den så kallade kärngruppen förklarar att alla tre parter vill precis samma sak, de vill ha ett tryggt och säkert Uddevalla.

Det som framkommer i intervjuerna är hur de olika parterna ser på den samverkan som sker i Uddevalla kommun. Alla tre parter är förhoppningsfulla att det arbete de gör kommer fungera och generera positiva resultat. Kommunpolisen anser att samverkan gör arbetet mycket kraftfullare där de olika parterna kan göra det de är bäst på, men tillsammans. Säkerhetssamordnaren har samma ståndpunkt och anser att de har en väldigt bra samverkan med både externa och interna aktörer inom förvaltningarna. Hon uttrycker sig att det alltid har funnits en kultur av att man ska samarbeta och göra saker tillsammans. Boendekonsulenten har liknande tankar men tar även upp ett hinder i den samverkan som sker. Boendekonsulenten säger att alla har fullt upp och att resurserna inte räcker. Detta är

något som kommunpolisen även tog upp på frågan om hinder i det brottsförebyggande arbetet.

Säkerhetssamordnaren ansåg att det var uppfattningen om vart resursen ska läggas och inte resurserna som hindrar arbetet. Det ansågs vara svårt att få arbetet att synka och att det inom kommunen existerar olika uppfattningar om var resurserna ska läggas. Det brottsförebyggande arbetet är ett brett och komplicerat område, olika myndigheter och organisationer kommer ha olika infallsvinklar i hur arbete ska se ut. Arbetet med Effektiv samordning för trygghet i Uddevalla kommun är ett exempel där tre olika aktörer tillsammans skapar ett arbetssätt. I samverkan har dessa tre aktörer utformat interna normer om hur arbetet ska gå till, vem som ska göra vad och vem som ansvarar för olika områden.

Sammanfattningsvis är relationen mellan den kodifierade statsrätten och rättslig praxis (det brottsförebyggande arbetet) i Uddevalla kommun komplicerad. Via lagstiftningen går det att identifiera vad som formellt bör och ska göras. Vem som ska göra det och hur det ska gå till är inte tydligt reglerat i lagstiftningen. För att få en tydligare bild av vem och hur måste en genomgång av interna verksamhetsplaner och rapporter genomföras. Det brottsförebyggande arbetet är en stor och central del i Polismyndighetens arbete och har i den planlagda verksamheten och metodstöd bestämmelser kring vem som ska genomföra det och hur det ska gå till. En otydlighet i lagstiftningen skapar en stor tolkningsfrihet om vem och hur arbetet ska gå till vilket resulterar i skillnader i arbetssätt på både nationell och lokal nivå. En tolkningsfrihet av arbetssätt kan i sin helhet vara både positivt och negativt. Positivt då flera olika åtgärder och arbetssätt kan testas fritt där det mest effektiva arbetssättet går att identifiera. Negativt då oklara bestämmelser kring arbetssätt kan förhindra att ett effektivt arbete och samverkan genomförs. Detta var även något intervjupersonerna framhävde, där de uppvisade åsikter om att det brottsförebyggande arbetet saknat/saknar struktur och att det ibland uppkommer hinder. Polismyndigheten, Uddevalla kommun och Uddevallahem har tillsammans skapat interna normer om vem som ska göra vad och hur det ska göras, trots olika bakgrunder och perspektiv på samma problem. Det har skapats ett arbetssätt speciellt anpassat för det lokala brottsförebyggande arbetet.

9.2 Brottsförebyggande arbete i Uddevalla kommun

För att besvara frågeställningen om hur det brottsförebyggande arbete och samverkan ser ut i Uddevalla kommun kommer resultatet av det tre intervjuerna att analyseras utifrån Hirschis teori om sociala band. Det är intressant att undersöka, ur ett rättssociologiskt perspektiv, hur myndigheter arbetar brottsförebyggande och trygghetsskapande genom att påverka allmänhetens normerlevnad. Analysen ska ske i enlighet med syftet som innebär att undersöka det brottsförebyggande arbetet och samverkan mellan Polismyndigheten i lokalpolisområde Västra Fyrbodol, Uddevalla kommun och Uddevallahem.

9.2.1 Anknytning

Det första sociala bandet anknytning går att identifiera i det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun i form av poliser, ordningsvakter och bovärdar. Det viktiga för att förhindra ett engagemang i avvikande beteende är att få individer att bry sig om förväntningar och åsikter från andra samt se till att de är bundna till de konventionella sociala normerna (Hirschi, 2002, s. 17). Det framkommer att kommunpolisen vill att poliser i yttre tjänst arbetar mer relationsskapande i olika områden. För att det relationsskapande arbetet ska vara framgångsrikt bör samma poliser arbeta i samma områden så att de kan bygga en god relation med invånarna. Idag existerar arbetsbefattningen områdespolis som ska arbeta trygghetsskapande, förebyggande och kontaktskapande. Målet är att områdespoliserna ska lära känna medborgarna och själva vara ett känt ansikte i området.

Hirschis begrepp anknytning går att applicera på detta arbete då det skapar en anknytning mellan myndigheten och medborgarna i området. Via detta arbetet kan exempelvis ungdomar skapa en personlig anknytning till polisen i yttre tjänst i området. När ungdomarna begår ett brott kommer de få en negativ reaktion från polisen, någon de tycker om samt respekterar. Tidigare forskning visar att ett områdes socioekonomiska status bör påverka polisens strategi. I ett område med lägre socioekonomisk status ska ett högre engagemang i aktiviteter visas och ett arbete baserat på rättvis behandling, bemyndigande och samverkan genomföras (Sargeant et al. 2013, s. 23). Det kan då uppstå problem med detta arbetssätt, om de poliser som arbetar i området inte har rätt arbetsmoral kan motsatt effekt uppstå. Det är viktigt att polisen är tålmodig,

engagerad i området och är bra på att arbeta relationsskapande. Ungdomarna kan istället distansera sig från Polismyndigheten ytterligare och medborgarna kan uppleva en stigmatisering. Kommunpolisen gjorde det tydligt att de var medvetna om denna hårfina linje och uttrycker att de måste arbeta kirurgiskt, en yttring, polisinsats eller åtgärd kan förändra läget.

Uddevalla kommun har i samverkan med Polismyndigheten implementerat ordningsvakter i två områden i Uddevalla (Dalaberg och Centrum). Utifrån Hirschis begrepp anknytning kan det antas att dessa ordningsvakter kan användas för att skapa anknytning till medborgarna liksom polisen. En ordningsvakt kan skapa en god anknytning till de medborgare de stöter på under sitt arbetspass. I området Dalaberg var implementeringen av ordningsvakter samordnad med Polismyndigheten och gav positiva resultat. Det fokuserades mycket på att ordningsvakterna skulle ha rätt förhållningssätt och ha ett relationsskapande fokus. Tillsammans med Polismyndigheten genomfördes det ett relationsskapande arbete med ungdomarna i området vilket resulterade i en god anknytning. Ett resultat som mycket väl kunde vara motsatsen om implementeringen av ordningsvakter inte gjordes försiktigt.

Uddevallahems bovärdar arbetar med fastigheterna och miljön vilket resulterar i att de hör och ser väldigt mycket. Bovärdar är inte formella aktörer liksom Polismyndigheten och ordningsvakterna och bör istället arbeta på ett mer varsamt vis. En bovärd kan fortfarande skapa en anknytning till bostadsområdet och de medborgare som bor där. Baserat på Hirschis begrepp anknytning kan en god relation mellan bovärdarna och medborgarna i ett område exempelvis förhindra skadegörelse då det är svårare att förstöra saker när en negativ reaktion uppstår av någon de känner och respekterar. Kommunen kan även bidra till att anknytning skapas för befolkningen via exempelvis kulturskolan, deras kommunala förskolor och skolor. Där finns det fritidsledare och lärare som ungdomarna kan se upp till och prata med. Via kommunens aktiviteter kan ungdomarna möta andra ungdomar och skapa anknytning även till personer i deras egen ålder. Problematiken med detta kan vara att risken alltid finns att normerna hos de ungdomarna som de lär känna är av kriminell karaktär.

9.2.2 Åtagande

Det andra sociala bandet, åtagande, är något som Uddevalla kommuns arbete har en stor roll i. När en individ lägger ner mycket tid på en aktivitet, exempelvis utbildning, jobb och företagande, har den mycket att förlora. En individ har en mindre risk att engagera sig i avvikande beteende om den har en god förbindelse till samhället (Hirschi, 2002, s. 20). Det brottsförebyggande arbetet bör därför skapa förutsättningar att alla individer ska gå ur grundskolan och gymnasiet samt uppmuntra alla att söka högre utbildningar och jobb. Detta är något som Uddevalla kommun arbetar med och säkerhetssamordnaren berättar att "Syssetsättning är något som är det allra bästa brottsförebyggande arbetet" (Engelbrektsson, 2022). Kommunen arbetar med tidigt samordnade insatser och att involvera personer i en syssetsättning från så tidig ålder som möjligt.

Det som inte diskuterades i intervjuerna är vikten av att uppmuntra och stödja lokala verksamheter. Genom att stödja lokala verksamheter kan jobbmöjligheter skapas för medborgarna i närområdet vilket både stärker individens anknytning och förbindelse till området. Alla aktörer (Polismyndigheten, kommunen och Uddevallahem) kan arbeta trygghetsskapande och trygga de verksamheter som verkar i mer brottsutsatta områden. Säkerhetssamordnaren nämnde att de är medvetna om att flödet av verksamheter i ett visst område inte var bra och att det behövdes läggas ner resurser på att ändra detta.

9.2.3 Delaktighet

Uddevalla kommuns brottsförebyggande arbete går starkt att koppla till Hirschis tredje sociala band delaktighet. Utgångspunkten är att individer som är delaktiga i konventionella aktiviteter undviker att begå brott (Hirschi, 2002, s. 22). I intervjun med säkerhetssamordnaren anser hon att det bör fokuseras mer på fritidsgårdar, lekplatser, fotbollsplaner och andra aktivitetsområden. Fritidsgårdar fungerar som ett ställe där ungdomar kan samlas och engagera sig i sina intressen och det är viktigt att det uppmuntras och stöds från kommunens sida. En fritidsgård utan personer som styr upp och ordnar aktiviteter kan enkelt förvandlas till en samlingsplats för brottslig aktivitet, droghandel och bli en inkörsport för många ungdomar in i den kriminella världen. Tidigare forskning har visat att liknande verksamheter behöver ett organisatorisk stöd av kommun och Polismyndigheten för att fungera och förhindra negativa resultat (Lub, 2018, s. 922).

Kommunen bör vara medveten om vad som genomförs för att stödja, bidra till och vägleda hur arbetet kan gå till för att undvika negativa effekter. Detta kan ske via en samverkan där de lokala aktörerna har direktkontakt med ansvariga i kommunen eller Polismyndigheten. I Uddevalla kommun har det redan inletts en direktkontakt i form av rapporteringsverktyget *Embrace*. Via *Embrace* kan utvalda lokala rapportörer rapportera vilka problem som sker i olika områden och därav kan kommunen och samarbetspartnerna fatta beslut om vilka åtgärder som ska ske.

Uddevallahem hade kunnat utifrån Hirschis begrepp delaktighet se över ifall de kan inkludera ställen som uppmuntrar ungdomar och hyresgäster att engagera sig i aktiviteter i bostadsområdet, exempelvis via bollplank, grillplatser och gemensamma uteplatser. Polisen i Uddevalla kommun bör uppmuntra dessa aktiviteter i områdena och kan använda det till sin fördel i sitt relationsskapande arbete med invånarna. Arbete med den fysiska miljön i olika områden kan även påverka den upplevda tryggheten och genom att involvera medborgare i arbetet, exempelvis med renovering av byggnader, underhåll av utomhusområden eller klippa buskar, skapas ett band till området. När en relation eller anknytning skapas till området och de som arbetar där, kan det resultera i att individer undviker att förstöra eller skräpa ner. Att skapa ytor och grönområden där olika aktiviteter kan genomföras engagerar även medborgarna på ett positivt vis. Fina lägenheter, renoverade fasader och en trevlig närmiljö uppmanar även medborgarna att ta hand om området och lyfter den generella moralen.

9.2.4 Övertygelse

Det fjärde och sista sociala bandet, övertygelse, är svårare för formella aktörer som kommunen, Polismyndigheten och Uddevallahem att arbeta med. Alla människor har olika uppfattningar, övertygelser och religioner. Alla kan vara kopplade till olika övertygelser och på olika vis. En stark tro på konventionella regler och normer minskar risken för att engagera sig i avvikande beteende (Hirschi, 2002, s. 23). Polismyndigheten har flera lagstadgade befogenheter att agera när en lagöverträdelse sker och den svenska straffrätten kan fungera som en allmänpreventiv funktion med syfte att avskräcka allmänheten att begå brott. Enbart polisiär närvaro går att debattera om det har en brottsförebyggande effekt.

Ett förebyggande arbete som uppstartats i Uddevalla kommun är Trygga trappan. Genom samverkan skulle trapphäng och otryggheten i trappuppgångarna minska. En överenskommelse mellan Polismyndigheten och bostadsbolagen ska underlätta arbetet med att avvisa personer från platsen och att upprätta en anmälan. Insatser innebär att poliser och ordningsvakter patrullerar vid förutbestämda och specifika *hotspots*. Via intervjuerna framkommer det att arbetet varit framgångsrikt och en direkt minskning av trapphäng och upplevd otrygghet.

Är då arbetet med trygga trappan och den polisiära närvaron brottsförebyggande? Ja, i direkt anslutning till området minskar brottligheten då det närvarar poliser och ordningsvakter som hindrar uppkomsten av brottstillfällen. Tidigare forskning visar att polisiär närvaro och arbete med *hotspots* genererar positiva resultat i form av att antal anmälda brott minskar i verksamhetsområdet (Weisburd et al. 2013)(Carter et al. 2021). Det framkommer att ökad polisiär närvaro kan bekämpa symptomen men inte orsaken. Löser då detta arbete de underliggande orsakerna till brott? Nej, denna typ av situationell brottsprevention förhindrar till största del möjligheterna att begå brott i ett specifikt geografiskt område. Det sker istället en förflyttningseffekt där brotten begås i andra mer obevakade områden istället. Detta var något som intervjupersonerna var medvetna om då en ökad rapportering från ett område utan Trygga trappan identifierades och resurserna behövde förflytta sig. Den tidigare forskningen visar att denna typ av situationell brottsprevention inte är brottsförebyggande ur ett långsiktigt perspektiv utan det krävs ytterligare utredning och insatser för att ändra de socialt underliggande anledningarna till brott (Weisburd et al. 2015). Normerna i området behöver förändras så att alla medborgare i bostadsområdet internaliserar normen att inte att samlas i trappuppgångarna. Polisen kan inte alltid närvara och upprätthålla lagen och normen utan medborgarna behöver hålla varandra ansvariga.

I intervjun med Uddevallahem framkom det att en del av deras trygghetsskapande arbete är att garantera att de som är skrivna i lägenheterna är faktiskt de som bor där. Detta för att minska en hög rotation av hyresgäster och trygga hyresgästerna så de får chansen att lära känna och veta vem det är som bor i området. Ett tryggt och öppet bostadsområde där grannarna känner varandra uppmuntrar medborgarna att skapa, följa och agera på de normer som exempelvis Trygga trappan uppmuntrar. Tidigare forskning visar att starka och

goda relationer mellan invånarna i ett bostadsområde resulterar i ett säkrare samhälle och rädslan för brott minskar. Formella insatser från exempelvis myndigheter bör integreras med informella insatser, exempelvis grannsamverkan, gemensamma aktiviteter och sportevenemang (Frimpong et al. 2018)(Wickes & Hipp, 2018). Den tidigare forskningen visar att grannsamverkan kan fungera brottsförebyggande om den har tillräckligt högt lokalt stöd. En gemensam tro på områdes interna normer skapar efterlevnad. Detta är även kopplat till det sociala bandet anknytning då medborgarna lär känna varandra och det går att hålla varandra ansvariga vid avvikelser från de konventionella sociala normerna. Tidigare forskning visar även att gemensamma värderingar kunde fastställas av invånarna i ett område genom att bevittna allmänhetens beteenden. Uppfattningen av områdets värderingar kan variera. Oavsett vilken uppfattning en invånare har är det osannolikt att de beter sig på ett vis som de själva identifierat som olämpligt i det egna området (Warner & Burchfield, 2011, s. 623).

Arbetet med medborgarlöften genomsyrar en stor del av det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun. Medborgarlöftena är ett direkt svar på vad medborgarna anser att kommunen och Polismyndigheten ska arbeta med. Det är viktigt att vara transparent med det arbete som görs och att sprida vad som planeras att göra. Detta går även att identifiera i tidigare forskning som visar att polisen bör ha ett gott förhållande med allmänheten och vara transparenta i sitt arbete. Polismyndighetens arbete ger bästa resultat om det främjar och sprider en känsla av effektivitet, legitimitet och fokuserar på samverkan (Moravcová, 2016, s. 184). När medborgarna har lokalt förankrade mål som de kan förhålla sig till kan de internalisera och rätta sig därefter. Medborgarna måste tro på Polismyndigheten och kommunen för att arbetet ska ha legitimitet och tas seriöst. Ett högre förtroende för Polismyndigheten och kommunen ökar tryggheten och minskar risken för lagöverträdelser samt att den gemensamma övertygelsen bibehålls.

I Uddevalla kommuns medborgardialog (2020), går det att identifiera ett tydligt missnöje med Polismyndighetens och kommunens arbete med tryggheten i Uddevalla kommun. Säkerhetssamordnaren nämnde att det inte var konstigt att förtroendet för kommunen var så pass lågt då de är väldigt dåliga på att ge ut information om vad det faktiskt jobbas med. I medborgardialogen (2020) uppgav mer än hälften att de tycker att arbetet går åt varken rätt eller fel håll. Vilket indikerar att en stor del av befolkningen inte

har en åsikt i frågan och att de antagligen inte vet vad som görs, därmed kan de inte skapa sig en åsikt.

Säkerhetssamordnaren diskuterade hur de kan öka trygghetskänslan bland befolkning via olika typer av belysning, och hur det borde byggas lekplatser och sportanläggningar för att ungdomar och barn ska ha något att involveras i. I den tidigare forskningen framkommer det att barn i nio års ålder gav liknande förslag som säkerhetssamordnaren själv var inne på när det gäller upplevd trygghet och otrygghet (Enskär et.al, 2021). Enligt boendekonsulenten så trodde han inte att någon buske här och där spelar någon större roll. Men enligt barnen spelar det en stor roll. Barnen upplevde trygghet vid grönska medan kala ovårdade ytor och igenväxta grönområden upplevdes som otrygga (Enskär et.al 2021).

Det visade sig även att Uddevallas befolkning i medborgardialogen (2020) ansåg att kommunen just skulle bidra med mer och bättre belysning, starta fler fritidsgårdar för att få ungdomarna sysselsatta med något. Tidigare forskning visar dock att belysning inte har en lika stor påverkan som det tidigare har uppfattats (Bonner & Stacey, 2021). Det var generellt en svag minskning av anmälda brott vilket inte stödjer hypotesen att belysning skulle bidra till mindre brott, både dag och kvällstid (Bonner & Stacey, 2021). Detta visar på att belysning kanske inte leder till en minskad brottslighet som det hade önskats, utan det kan resultera i en falsk trygghet för befolkningen. För att öka tryggheten i Uddevalla kommun bör belysningen ändras utifrån befolkningens önskemål men chansen att belysningen hjälper till i det brottsförebyggande arbetet är liten.

10 Slutsats

Vi är medvetna om att den empiri som hanterats i uppsatsen är en del av det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun och det förekommer åtgärder och insatser som inte har tagits upp. Det gjordes ett val att endast beröra den information som togs upp av intervjupersonerna.

Den slutsats som kan dras är att det brottsförebyggande arbetet och samverkan, trots intervjupersonernas upplevda resursbrist, fungerar bra och det uppvisas ett stort

engagemang från alla parter. Frågeställningarna som denna uppsats bygger på är “Hur samverkar Polismyndigheten i det brottsförebyggande arbetet med Uddevalla kommun och Uddevallahem samt hur kan Hirschis teori om sociala band appliceras?” och “Vilken påverkan har den kodifierade statsrätten på det praktiska brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun?” Det har framkommit att ett stort fokus i det brottsförebyggande arbetet innebär samverkan mellan olika aktörer, exempelvis via arbetet med Effektiv samordning för trygghet som Polismyndigheten, Uddevalla kommun och Uddevallahem ingår i. Arbetet följer Polismyndighetens planlagda brottsförebyggande verksamhet och Brottsförebyggande rådets handbok för samverkan. Utöver detta har Uddevalla kommun implementerat inrapporteringsverktyget *Embrace*.

En problematik som identifierats är att arbetet ibland kan vara svårt att genomföra då det kan vara otydligt vem som skall göra vad och hur det ska gå till. I lagstiftningen går det att identifiera vad som formellt bör och ska göras. Vem som ska göra det och hur det ska gå till är inte tydligt reglerat i lagstiftningen. Men för att få en tydligare bild av vem och hur måste en genomgång av interna verksamhetsplaner och rapporter genomföras. Otydlighet i lagstiftningen skapar en tolkningsfrihet om vem och hur arbetet ska gå till vilket resulterar i skillnader i arbetssätt på både nationell och lokal nivå. En tolkningsfrihet av arbetssätt kan i sin helhet vara både positivt och negativt. Positivt då flera olika åtgärder och arbetssätt kan testas fritt där det mest effektiva arbetssättet går att identifiera. Negativt då oklara bestämmelser kring arbetssätt kan förhindra att ett effektivt arbete och samverkan genomförs.

Vidare, genom en analys genomförd utifrån Hirschis teori om sociala band, går det att identifiera en användning av alla sociala band i det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun. För det första identifieras en anknytning i arbetet med en ökad polisiär närvaro och andra relationsskapande åtgärder. En god relation till befolkningen där samma poliser arbetar i samma områden och framgångsrikt skapar relationer kan ge upphov till en förebyggande effekt. För det andra, det sociala bandet åtagande identifieras i samband med att framförallt kommunen ska arbeta med att alla ungdomar ska ha möjlighet att gå ut grundskolan och påbörja gymnasiet. För det tredje, bandet delaktighet kan även identifieras i samband med kommunen som kan bidra med åtgärder som leder till positiva resultat. Detta då kommunen har störst möjlighet och tillgång till resurser att involvera

individer i olika aktiviteter, exempelvis via fritidsgårdar, fotbollsplaner, gemensamma aktiviteter eller fina grönområden. Det sista bandet övertygelse är mer komplext och ett positivt resultat uppvisas exempelvis om ett framgångsrikt normskapande sker från alla parter. För positiva resultat bör det brottsförebyggande arbetet, exempelvis Trygga trappan, ha ett större fokus på normefterlevnad och inte enbart ha ett fokus på situationell brottsprevention. Det är viktigt att arbetet hanterar de underliggande problemen för att det ska vara långvarigt.

Hirschis teori om sociala band visar på orsaker till att individer begår brott. Om det brottsförebyggande arbetet fokuserar på att få individer att uppnå de sociala banden blir det indirek brottsförebyggande. Intervjuerna som genomfördes presenterade hur de tre aktörerna arbetar och det identifierades vilka sociala band som de arbetar med. En tydlig koppling till Hirschis teori om sociala band påträffades under intervjuernas gång och alla intervjupersoner beskriver ett brottsförebyggande arbetssätt utifrån denna teori. En problematik som framkommit är att analysen inte blev så djupgående som planerat och det förekom en önskan att intervjua informella aktörer som kyrkan eller fritidsgårdar. Detta resulterar i brister då denna uppsats endast undersöker myndigheternas perspektiv och analysen saknar en väsentlig infallsvinkel.

11 Reflektioner och vidare forskning

Reflektioner som gjorts under arbetets gång är framförallt att två metodologiska brister uppkommit. Den första bristen är hanterar den intervjuguide som författades. Efter intervjuerna genomfördes förändrades uppsatsens syfte från ett fokus på Polismyndighetens brottsförebyggande arbete i utsatta områden till att endast fokusera på samverkan mellan Polismyndigheten, Uddevalla kommun och Uddevallahem. Därav är vissa av intervjufrågorna inte längre lika relevanta och många saknar det djup som hade kunnats skapats om intervjuerna gjordes idag. För att få ett större djup och relevans hade intervjufrågor som inkluderar begreppen social kontroll och hur aktörerna förhåller sig till de olika sociala banden ställts. Även intervjufrågor med en större inriktning på lagar som de förhåller till hade ställts. Detta hade kunnat leda till ett djupare resultat och en djupare

analys samt diskussion. Den andra metodologiska bristen som framkommit hanterar den litteraturöversikt som genomfördes. Det skulle behövas genomföras en mer gedigen litteraturöversikt som därefter kunde resultera i en djupare analys. Litteraturöversikten genomfördes innan intervjuerna, vilket medförde att det blev svårt att sortera ut vilka studier som var relevanta och inte. Detta resulterade i att det senare ansågs relevant att genomföra ytterligare en litteraturöversikt inom enbart det svenska fältet och många studier från den tidigare litteraturöversikten sorterades bort som orelevanta. Hade studien genomförts idag hade teorin inkluderats mer i intervjuguiden och en större litteraturöversikt hade genomförts för att verkligen belysa den tidigare forskning som finns om samverkan i det brottsförebyggande arbetet.

Till sist hade det varit intressant om vidare forskning kompletterar denna uppsats med att undersöka de informella aktörernas del i det brottsförebyggande arbetet. Framtida forskning om arbetet med hur *Embrace* som brottsförebyggande metod påverkar arbetet och brottsstatistiken i Uddevalla kommun hade även varit intressant. En vidare uppföljning på den upplevda tryggheten i kommunen hade varit intressant för att se om det nuvarande brottsförebyggande arbetet har resulterat i några effekter. Det går för tillfället inte att identifiera några effekter i exempelvis brottstatistiken då sådana effekter kan ta flera år att visa sig.

12 Källhänvisning

12.1 Litteratur

Alstam, K. & Forkby, T. (2022). *Finding a Suitable Object for Intervention: On Community-Based Violence Prevention in Sweden*. *Societies* 12. <https://doi.org/10.3390/soc12030075>

Andersson, R. & Wahlgren, P. (2022). *Local crime prevention work: cultivating a political profile at a municipal level*. *Crime Prevention & Community Safety* 24, ss. 78–92. <https://doi.org/10.1057/s41300-021-00133-x>

Baier, M., Nafstad, I. & Svensson, M. (2018). *Om rättssociologi*. Lund: Studentlitteratur

Bonner, H. & Stacey, M. (2021). *The effectiveness of increased lighting on crime reduction and calls for service in a single jurisdiction*. *Crime Prevention & Community Safety* 23, ss. 39–55. <https://doi.org/10.1057/s41300-020-00103-9>

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Tredje upplagan. Stockholm: Liber AB

Carter, J.G., Mohler, G., Raje, R., Chowdhury, N. & Pandey, S. (2021). *The Indianapolis harmspot policing experiment*. *Journal of Criminal Justice* 74 <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2021.101814>

Chen, X. & Rafail, P. (2020). *Do Housing Vacancies Induce More Crime? A Spatiotemporal Regression Analysis*. *Crime & Delinquency* 66, ss. 1579–1605. <https://doi.org/10.1177/0011128719854347>

Choi, C.G. & Choi, S.O. (2012). *Collaborative Partnerships and Crime in Disorganized Communities*. *Public Administration Review* 72, ss. 228–238. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2011.02498.x>

Dalen, M. (2015). *Intervju som metod*. 2:a upplagan. Malmö: Gleerups utbildning

Enskär, K., Isma, G.E. & Rämgård, M. (2021). *Safe environments—Through the eyes of 9-year-old schoolchildren from a socially vulnerable area in Sweden*. *Child: Care, Health & Development* 47, ss. 57–69. <https://doi.org/10.1111/cch.12809>

Frimpong, L.K., Oteng-Ababio, M., Owusu, G. & Wrigley-Asante, C. (2018). *Collective efficacy and fear of crime in urban neighbourhoods in Ghana*. *Safer Communities* 17, ss. 167–181. <https://doi.org/10.1108/SC-06-2017-0024>

Guldåker, N. & Hallin, P. (2020). *Livsvillkor och strategisk lägesbild. Att vända utvecklingen – Från utsatta områden till trygghet och delaktighet*. 26, ss. 181–188.

https://lup-lub-lu-se.ludwig.lub.lu.se/search/files/78370323/Gerell_m.fl._2020.pdf

Hirschi, T. (2002). *Causes of delinquency*. New Brunswick, N.J: Routledge

Høigård, C. (2011). *Policing the North*. *Crime and Justice* 40, ss. 265–348. <https://doi.org/10.1086/659840>

Johansson, K. (2014). *Crime prevention cooperation in Sweden: a regional case study*. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology & Crime Prevention* 15, ss. 143–158. <https://doi.org/10.1080/14043858.2014.954830>

Kajalo, S. & Lindblom, A. (2011). *An empirical analysis of retail entrepreneurs' approaches to prevent shoplifting*. *Security Journal* 24, ss. 269–282. <https://doi.org/10.1057/sj.2010.3>

Lappi-Seppälä, T. & Tonry, M. (2011). *Crime, Criminal Justice, and Criminology in the Nordic Countries*. *Crime and Justice* 40, ss. 1–32. <https://doi.org/10.1086/660822>

Leverentz, A. & Williams, M. (2017). *Contextualizing Community Crime Control: Race, Geography, and Configurations of Control in Four Communities*. *Criminology* 55, ss. 112–136. <https://doi.org/10.1111/1745-9125.12127>

Lindskog, R. & Persson, M. (2012). *Community safety policies in Sweden: a policy change in crime control strategies?* *International Journal of Public Administration* 35, ss. 293–302. <https://doi.org/10.1080/01900692.2011.646084>

Lozic, V. (2018). *Att lära av det lokala och experimentera: Resiliestänkande i brottsförebyggande arbete*. *Tidskrift för samhällsanalys*, ss. 129–157. <https://doi.org/10.13068/2000-6217.9.5>

Lub, V. (2018). *Neighbourhood Watch: Mechanisms and Moral Implications*. *British Journal of Criminology* 58, ss. 906–924. <https://doi.org/10.1093/bjc/azx058>

Monchuk, L. (2011). *The way forward in designing out crime? Greater Manchester police design for security consultancy*. *Safer Communities* 10, ss. 31–40. <https://doi.org/10.1108/17578041111171069>

Moravcová, E. (2016). *Willingness to Cooperate with the Police in Four Central European Countries*. *European Journal on Criminal Policy & Research* 22, ss. 171–187. <https://doi.org/10.1007/s10610-015-9271-0>

Persson, M. (2012). *Local sensemaking of policy paradoxes: implementing local crime prevention in Sweden*. *Public Organization Review* 13, ss. 1–20. <https://doi.org/10.1007/s11115-012-0181-z>

Rau V, M., Cartes, I., Gatica, F. & Pascoe, T. (2018). *Impact Evaluation of Situational Prevention Strategies and CPTED (Crime Prevention through Environmental Design) in Vulnerable Neighborhoods in Latin America*. *Journal of Applied Security Research* 13, ss. 437–454. <https://doi.org/10.1080/19361610.2018.1498254>

Sargeant, E., Wickes, R. & Mazerolle, L. (2013). *Policing community problems: Exploring the role of formal social control in shaping collective efficacy*. Australian & New Zealand Journal of Criminology (Sage Publications Ltd.) 46, ss. 70–87. <https://doi.org/10.1177/0004865812470118>

Sohn, D.-W. (2016). *Do all commercial land uses deteriorate neighborhood safety?: Examining the relationship between commercial land-use mix and residential burglary*. Habitat International 55, ss. 148–158. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2016.03.007>

Stankevice, I., Sinkiene, J., Zaleckis, K., Matijosaitiene, I. & Navickaite, K., 2013. *SOCIAL REALITY AND ITS COGNITION: THE ASPECT OF SAFETY, What does a City Master Plan Tell about our Safety? Comparative Analysis of Vilnius, Kaunas, and Klaipeda*. Social Sciences (1392-0758) 80, ss. 64–76. <https://doi.org/10.5755/j01.ss.80.2.4852>

Warner, Barbara, D. & Burchfield, K. (2011). *Misperceived Neighborhood Values and Informal Social Control*. JQ: Justice Quarterly 28, ss. 606–630. <https://doi.org/10.1080/07418825.2010.525518>

Warner, B.D. & Berg, M.T. (2020). *Beyond Their Absence: Male Intergenerational Social Ties and Community Informal Social Control*. Journal of Research in Crime & Delinquency 57, ss. 535–570. <https://doi.org/10.1177/0022427819900288>

Weisburd, D., Davis, M. & Gill, C. (2015). *Increasing Collective Efficacy and Social Capital at Crime Hot Spots: New Crime Control Tools for Police*. Policing: A Journal of Policy & Practice 9, ss. 265–274. <https://doi.org/10.1093/police/pav019>

Weisburd, D., Groff, E. & Yang, S.-M. 2014. *Understanding and Controlling Hot Spots of Crime: The Importance of Formal and Informal Social Controls*. Prevention Science 15, ss. 31–43. <https://doi.org/10.1007/s11121-012-0351-9>

Weisburd, D., White, C., Wire, S. & Wilson, D.B. (2021). *Enhancing Informal Social Controls to Reduce Crime: Evidence from a Study of Crime Hot Spots*. *Prevention Science* 22, ss. 509–522.
<https://doi.org/10.1007/s11121-020-01194-4>

Zetterström, S. (2017). *Juridiken och dess arbetsätt*. Tredje upplagan. Uppsala: Iustus förlag AB

12.2 Övrigt material

Brottsförebyggande rådet. (2021). *Nationella trygghetsundersökningen - resultat på kommunal nivå*. Polisregion Väst [Polisregion Väst Excel, 205 kB](#).

Brottsförebyggande rådet. (2016). *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete*.

Stockholm: Brottsförebyggande rådet

[https://bra.se/download/18.47fa372d1520dfb2fc559f39/1453792712863/2016 Samverkan i lokalt brottsf%C3%B6rebyggande arbete.pdf](https://bra.se/download/18.47fa372d1520dfb2fc559f39/1453792712863/2016_Samverkan_i_lokalt_brottsf%C3%B6rebyggande_arbete.pdf)

Polismyndigheten. (2015). *Kunskapsbaserat arbete med medborgarlöften i samverkan*.

Stockholm: Polismyndigheten

https://polisen.se/contentassets/ecfa204dfdd54f108db2cf5be7892783/metodstod_medborgarloften.pdf

Polismyndigheten. (2021). *Lägesbild över utsatta områden*. Stockholm: Polismyndigheten

https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/lagesbild-over-utsatta-omraden-2021.pdf

Polismyndigheten. (2021). *Planlagd brottsförebyggande linjeverksamhet*. Stockholm:

Polismyndigheten [Planlagd brottsförebyggande linjeverksamhet - Polisenhttps://polisen.se > tillsynsrapporter > download](https://polisen.se/tillsynsrapporter/download)

Polismyndigheten. (reviderad 2021). *Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024*. Stockholm: Polismyndigheten

[Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024](https://polisen.se/contentassets/strategisk-verks...)[https://polisen.se > contentassets > strategisk-verks...](https://polisen.se/contentassets/strategisk-verks...)

Polismyndigheten. (2022). *Status: Antal anmälda brott, Uddevalla kommun, 2017 - 2021* [internt material]. Uddevalla: Polismyndigheten

Polismyndigheten. (2022). *Årsredovisning 2021*. Stockholm: Polismyndigheten
<https://polisen.se/contentassets/a831279ac69a4ce8bab5f930b5fd989a/Polismyndighete ns-arsredovisning-2021.pdf>

Uddevalla kommun. (2020). *Medborgardialog* [internt material]. Uddevalla: Polismyndigheten

Uddevalla kommun. (2022). *Så jobbar Uddevalla för ökad integration*.
<https://www.uddevalla.se/omsorg-och-hjalp/invandring-och-integration/sa-jobbar-uddev alla-for-okad-integration.html> [04.05.2022]

12.3 Offentligt tryck

Finansdepartementet (2019). *Lag om ändring i kommunallagen 2017:725* (Regeringens proposition 2019:835). Stockholm: Regeringskansliet

Justitiedepartementet (2014). *Lag om ändring i polislagen (1984:387)* (Regeringens proposition 2014:588). Stockholm: Regeringskansliet

Justitiedepartementet (2013). *En ny organisation för polisen* (Regeringens proposition 2013/14:110). Stockholm: Regeringskansliet

SFS 1984:387. *Polislag*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2017:900. *Förvaltningslag*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2009:400. *Offentlighets- och sekretesslag*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2007:515. *Myndighetsförordning*. Stockholm: Finansdepartementet

SFS 2017:725. *Kommunallag*. Stockholm: Finansdepartementet

SFS 2010:879. *Lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag*. Stockholm:
Finansdepartementet BB

13 Bilagor

13.1 Intervjuguide

13.1.1 Uddevallahem - Intervjuguide Semistrukturerad

Mål med intervju: Få reda på hur bostadsbolaget Uddevallahem arbetar brottsförebyggande och vilka lagar de måste förhålla sig kring. Samt samarbetet med polis och Uddevalla kommun.

- Vill du berätta lite om dig själv?
  - a. Vad arbetar de med?
  - b. Hur länge har de jobbat inom Uddevalla Hem osv?
- Kan du kortfattat berätta för oss om hur ni på Uddevallahem har strukturerat det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun?
- Har ni några samarbetspartner som ni arbetar brottsförebyggande med?
  - a. Hur ser samarbetet ut med polisen/kommunen i Uddevalla kommun?
  - b. Hur länge har ni haft detta samarbetet?
  - c. Hur ser samarbetet ut med Uddevalla bostäder
  - d. Hur länge har ni haft detta samarbetet?
- Vilka områden i Uddevalla anser ni är på väg att riskera att bli utsatta?
- Hur förhåller ni er till utsatta områden, arbetar ni aktivt emot en utveckling av utsatta områden?
- Vilken typ av brottslighet upplever du är det som sker mest i dessa områden?
- Hur upplever du förtroendet för er som bostadsbolag är i dessa områden?
- Hur arbetar ni brottsförebyggande i dessa områden?
  - a. När började ni arbeta på detta sätt?
  - b. Hur upplever ni att det har fungerat?
- Arbetar ni med några fysiska ändringar av era bostäder och byggnader?
  - c. Vadå och varför?
  - d. Utsidan/ insidan, trädgård?
  - e. Arbetar ni något med belysning?

- Vilket ansvar har era anställda som jobbar i områden som är socioekonomisk utsatta?
- Hur väljer ni hyresgäster? Är det en del i erat brottsförebyggande arbete?
- Upplever ni att erat brottsförebyggande arbete har genererat positiva eller negativa resultat?
- Är det något annat som hjälper eller hindrar er i erat brottsförebyggande arbete?
  - a. (Resurser? Tid? Utbildning/kunskap?)
- Har ni som bostadsbolag några lagar eller regleringar ni måste arbeta och förhålla er till?
  - a. Hjälper eller hindrar lagarna något i erat arbete?
- Har ni några mål för framtiden kring erat brottsförebyggande arbete?
  - a. Mål i specifika områden?
  - b. Kortsiktig mål?
  - c. Långsiktiga mål?
- Hur kontrollerar ni er själva så ni uppfyller era mål och krav?
  - a. Hur upplever ni att det går?
- I slutet: Övriga kommentarer, tankar och frågor.

13.1.2 Uddevalla kommun - Intervjuguide Semistrukturerad

Mål med intervju: få reda på hur kommunen i Uddevalla arbetar brottsförebyggande och vilka lagar de måste förhålla sig kring. Samt samarbetet med polis och bostadsbolaget Uddevallahem.

- Vill du berätta lite om dig själv?
  - a. Vad arbetar du med?
  - b. Hur länge har de jobbat inom Uddevalla kommun?
- Kan du kortfattat berätta för oss om hur ni på Uddevalla kommun har strukturerat det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun?
  - a. När började ni arbeta på detta sätt?
  - b. Hur arbetade ni innan?
  - c. Hur upplever ni att det har fungerat?

- d. Upplever ni att erats brottsförebyggande arbete har genererat positiva eller negativa resultat?
- Vilka områden i Uddevalla upplever kommunen som socioekonomiskt utsatta områden?
  - e. Hur förhåller ni er till dessa socioekonomiskt utsatta områden?
- Hur upplever ni att förtroendet för kommunen är i olika områden i Uddevalla?
- Har ni som kommun några lagar ni måste arbeta eller förhålla er till?
- Hjälper eller hindrar lagarna något i er arbete?
- Är det något annat som hjälper eller hindrar er i er brottsförebyggande arbete?
  - a. Resurser? Tid? Utbildning/kunskap?
- Vilka samarbetspartners har Uddevalla kommun i er brottsförebyggande arbete?
- Hur ser samarbetet ut med polisen?
  - a. Hur länge har ni haft detta samarbetet?
  - b. Vill du förklara för oss vad EST är för något?
    - i. Vad får kommunen ut av dessa möten?
  - c. Finns det en aktuell samverkansöverenskommelse?
  - d. Finns ett lokalt brottsförebyggande råd?
  - e. Har ni någon utbildning i brottsförebyggande arbete?
- Hur kontrollerar ni er själva så ni uppfyller era mål och krav?
  - a. Hur upplever ni att det går?
- Har ni några mål för framtiden kring Uddevalla kommuns brottsförebyggande arbete?
  - a. Mål i specifika områden?
  - b. Kortsiktig mål?
  - c. Långsiktiga mål?
- I slutet: Övriga kommentarer, tankar och frågor.

13.1.3 Kommunpolis: - Intervjuguide Semistrukturerad

Mål med intervju: få reda på hur polisen i Uddevalla arbetar brottsförebyggande och vilka lagar de måste förhålla sig kring. Samt samarbetet med kommunen och bostadsbolaget Uddevallahem.

- Vill du berätta lite om vad, du jobbar med, hur länge du har jobbat där och tidigare erfarenheter?
- Kan du kortfattat berätta för oss om kommunpolisens roll i brottsförebyggande arbetet i Uddevalla kommun?
- Vilka områden i Uddevalla anser ni är socioekonomiskt utsatta i Uddevalla?
- Vilken typ av brottslighet upplever du är det som ökar mest i dessa områden?
- Hur upplever du förtroendet för polisen är i dessa områden?
  - a. Hur upplever du anmälningsbenägenheten ?
  - b. Skiljer sig anmälningsbenägenheten i olika stadsdelar?
- Hur arbetar ni brottsförebyggande i dessa områden?
  - a. När började ni arbeta på detta sätt? (ang om de diskuterar hur de arbetar idag)
  - b. Är områdespoliser något ni använder er av?
  - c. Hur arbetade ni innan?
  - d. Hur upplever ni att det har fungerat?
  - e. Upplever ni att erat brottsförebyggande arbete har genererat positiva eller negativa resultat?
- Hur arbetar ni brottsförebyggande i resterande delar av Uddevalla?
- Har polisen några samarbetspartner som ni arbetar brottsförebyggande med?
  - a. Hur ser samarbetet ut med Uddevalla kommun?
  - b. Hur länge har ni haft detta samarbetet?
  - c. Hur ser samarbetet ut med Uddevalla bostäder?
  - d. Hur länge har ni haft detta samarbetet?
  - e. Finns det en aktuell samverkansöverenskommelse?
  - f. Finns ett lokalt brottsförebyggande råd?
  - g. Har ni någon utbildning i brottsförebyggande arbete?

- Vill du utveckla för oss vad EST (effektiv samordning för trygghet) är för något?
- Hur kontrollerar ni er själva så ni uppfyller era mål och krav?
  - a. Hur upplever ni att det går?
- Har ni som myndighet några lagar ni måste arbeta eller förhålla er till?
  - a. Upplever du att lagarna Hjälper eller hindrar erat arbete?
- Är det något annat som hjälper eller hindrar er i erat brottsförebyggande arbete?
  - b. Resurser? Tid? Utbildning/kunskap?
- Har ni några mål för framtiden kring Uddevallas brottsförebyggande arbete?
  - a. Mål i specifika områden?
  - b. Kortsiktig mål?
  - c. Långsiktiga mål?
- I slutet: Övriga kommentarer, tankar och frågor.